

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . 20.-
za pol leta . . . 13.-
za četrt . . . 6.50
za en mesec . . . 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.-
za ostalo inozemstvo . . . 35.-
== V upravnistvu: ==
za celo leto naprej . . . 22.40
za pol leta . . . 12.20
za četrt . . . 5.60
za en mesec . . . 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne šte. 10 v.

SLOVENEČ

== Inserati: ==
Enostolpna petstvar (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . 13
za trikrat . . . 10
za več ko trikrat . . . 9
V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrat 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
== Izhaja: ==
vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona šte. 74.

Političen list za slovenski narod.

Opravištvu je v Kopitarjevih ulicah šte. 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona šte. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Načelnik „Slovanske Unije“ o položaju.

V Jesnicah je govoril v nedeljo načelnik „Slovanske Unije“, posl. Udržal, o političnem položaju. Izvajal je med drugim:

Češko vprašanje je po nesposobnosti merodajnih krogov, ki je ne morejo rešiti, prestopilo češke meje in bo prestopilo, kakor kaže, v kratkem avstrijske meje. Nemčija je zelo zainteresirana na boju Slovanov z germanstvom. Češka delegacija vztraja enotno pri praških sklepih, da se več ne pogaja z Bienenrthovo vlado. Če se pogajamo z načelnikom Poljskega kralja, delamo to, ker so pogajanja s političnimi strankami, neobhodno potrebna. Napako je napravila češka politika, ker si ni priporočila ob pravem času moč, se je pustila zavesti po mažarskem zgledu. Neobhodno potrebno je, da ostane češki kader homogen v „Slovanski Uniji“, da privlači Rusine in Poljake, ki se ji bodo pridružili, če to ostane. Nemci pošiljajo razbiti „Slovansko Unijo“, zato ne smemo voditi zgolj politike, ki je čisto priljubljena, marveč delati moramo politiko, ki se vjema s stališčem vseh nemških avstrijskih narodov. Deati moramo na to, da se istočasno s češkimi vprašanjem reši tudi jugoslovansko in ostala slovanska vprašanja v Avstriji. V boju za izpremembo vladnega načina ne smemo biti zadovoljni samo s preostno vlado. Bienenrthova vlada mora odstopiti, menovati se mora paritetno uradniško ministrstvo. Ako se izkaže, da bo pravilno vladalo, je mogoča parlamentarna vlada. Čas je, da preneha stara igra ministrskega predsednika, pozvati za ozdravljenje političnega položaja Čehe v vlado in jih po potrebi zopet spraviti iz nje. Češka delegacija se je obvezala, da odstrani Bienenrthovo vlado, kar mora tudi izvesti, ker drugače ne more več stopiti pred svoje volivce. Čas in sredstva se morajo prepustiti poslancem. Češki poslanci hočejo odstraniti Bienenrthovo vlado in nočejo povzročiti, da pošlje vlada parlament domov.

Shod je izrekel Udržalu zaupnico in brzojavno pozdravil Stapinskega.

Štajerski vinogradniki na krovu.

Zavrelo je po Spodnjem Štajerju, ko se je izvedelo, da namerava Bilinski narediti s svojo namero novega vinskega davka atentat na naše vinogradnike. Že sedaj se nahajajo vinorejci v težavnem položaju, kaj še-le, ako bi bil nameravani davek res prišel v veljavo. Zato so se zadnjo nedeljo, pod okriljem K. Z. zbrali štajerski vinogradniki na mnogih krajih, da skupno povzdignejo svoje glasove za svoje težnje in pravice. Vršilo se je mnogo shodov, o katerih smo dobili sledeča poročila:

Ljutomer: Nad 300 zborovalcev se je zbralo v prostorih g. Vaupotiča, da odklonijo vsako vladno početje, ki bi oškodovalo naše vinogradnike, ki se že itak v dovolj žalostnem gmotnem položaju nahajajo. V imenu K. Z. je mesto obolelega predsednika g. Roškaria poročal dr. Hohnjec, katerega so navzoči poslušali z velikim zanimanjem. In kaj bi ne. Saj se je govorilo o vprašanju, ki bi posebno Muro-polje hudo zadelo. Shodu je prisostvovalo tudi več pristašev liberalnih strank, ki so se lahko prepričali, kako K. Z. z resnobnostjo in nepristranostjo brani gospodarske interese slovenskega naroda. Končno so se zborovalci soglasno izrekli proti nameravanemu davku, izrazili svoje sočutje trepečim bratom na Koroškem, s pozivom na vlado, da stvarno in neprikrajšano prizna slovenskemu narodu njega pravice ter končno izrekli K. Z. popolno zaupanje, da ista vedno tako odločno, kot dosedaj, nastopa za gospodarske težnje slovenskega naroda.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Nedeljskega shoda zadnjo nedeljo se je udeležilo do 100 vinogradnikov. Ogorčeno so protestirali proti nameravanemu davku.

Majsborg. Istotako je čez 200 vinogradnikov, zbranih na protestnem shodu, odločno se izreklo proti Bilinskijevi nameri. Na obeh shodih je poročal g. deželni poslanec Ozmeč.

Konjice. Mnogoštevilna množica se je zbrala v kaplaniji, kjer je deželni poslanec dr. Verstovšek obširno obrazložil napad na vinogradnike. Tudi več domačih govrnikov je nastopilo. Izrekli so ostro resolucijo zoper nameravani novi davek in Kmečki Zvezi ter njenim poslancem izrazili svoje popolno in trdno zaupanje.

Kostrivnica. Na shodu, kateremu je predsedoval g. I. Trdina, je državni poslanec dr. Korošec v poljudnih besedah podal kratek pregled o narodnem gospodarstvu na Slovenskem, o pridelovanju, o vinski trgovini ter o nameravanem novem vinskem davku.

Sv. Peter v Medvedovem Selu. Zbrala se ni samo domača župnija, ampak tudi vse okoliške so prihitele po svojih odposlancih, da slišijo svojega poslanca ter izrazijo svoje ogorčenje novemu davku. Govoril je posl. dr. Korošec. V debato, ki je nastala po temeljitem poročilu gosp. poslanca, so posegli tudi še predsednik shoda župan Debelak, Pevec iz Zibike in domači g. župnik.

Slovenska Bistrica. Shoda se je udeležilo do 200 mož. Poročal je deželni poslanec Novak in deželni in državni poslanec Pišek. K besedi se je oglašil tudi laporski g. kaplan Sagaj, naglašal krivice, ki jih dela vlada Slovanom ter stavlil protestne resolucije, ki so bile soglasno sprejete.

Sv. Ilj v Slovenskih goricah. Lepo obiskanemu shodu je predsedoval župan Thaler. Govorili so deželni poslanec in odbornik Robič in nadrevizor Pušenjak. Predlagana resolucija proti nameravanemu davku na vino se je soglasno sprejela.

Slivnica pri Celju. Na shodu, ki ga je priredil deželni poslanec Vrečko, je g. govrnik natančno opisal nevarnost, ki preti vinogradnikom, ako bi vlada predložila nameravani vinski davek zbornici v potrjenje. Zborovalci so ogorčeno protestirali proti tej vladni nameri ter izrekli poslancem K. Z. svoje popolno zaupanje.

O drugih shodih še nismo dobili poročil. Lahko pa rečemo: Kakor en mož so vstali spodnještajerski vinogradniki. Tako odločno, tako energično bi morali nastopati že prej. Toda prej niso imeli močne politične organizacije. Sedaj pa imajo dobro organizirano K. Z., katera vedno in povsod po svojih poslancih nastopa za kmečke koristi. Zato je pa tudi želeli, da bi ne bilo kmalu štajerskega Slovenca, ki bi ne stal pod zastavo te mogočne stranke.

Koroške novice.

k Barbari! Vitez (!) Metnic se je pričel sramovati svojih neviteških dejanj napram Slovincem. To bi bilo v redu! A v redu ni, da se je mož posluževal v javni občinski seji neresnic, da zakrile svojo nemško brutalnost. O organistu Eratu z

Zile je pripovedoval ta nemški vitez, da se je vedel na kolodvoru nedostojno in je bil zaradi tega aretovan. Zvedeli pa smo na povsem verodostojnem mestu, da je organist Erat zelo miren in prevdaren mož. Pač pa se je izrazil, kar je zapisano tudi v protokolu pri g. dr. Brejcu, da tudi Slovenci plačujemo davke, imamo torej pravico, da zahtevamo tudi vožnje karte v materinem jeziku. A ta povsem upravičena opomba je hudo izzivanje, najhujšega zapora vredno, kaj ne, cenjeni in blagorodni vitez (?) Metnic? In če se je res vedel organist nasilno, bi ga policaj vendar vklebil! A nič takega! Mirno sta šla v mestno hišo ter med potjo učeno debatirala, kaj da je v Celovcu pravzaprav dovoljeno, slovenščina ali nemščina! Še pred sodnikom je poudarjal policaj: »Ich bin ja auch a Slovene!« A sodnik je zakričal nad policajem: »Schweigen sie! Sie sind ein Deutscher!« Lepo, ne? Imenitno, kaj? In vitez (?) g. Metnic, kje pa ste pustili g. Miklaviča? In kje tretjo žrtev nemške brutalnosti? Ne bodo držali vaši izgovori! — Najlepši pa je konec tega viteškega nagovora v javni seji! Gosp. vitez (?) obžaluje, da nima sredstev, da bi slovenskim agitatorjem in časnikařem zabranil pisati o njem, o g. vitezu (?) Metnicu! Huda stvar, res! A vporabite viteška sredstva, g. vitez (?). Z buzdovanji in cepci nad Slovence, po zgledu roparskih srednjeveških viteзов, ki pa so bili navadno le malo bolj viteški, nego je g. vitez (?) Metnic! Saj svetuje isto tudi Mommsen neslavnega spomina! Ali ga niste brali, g. vitez (?). Pa sprejmite naše sožalje, prosimo! V Valhali se pogovorita z g. Mommsenom o tem že ustmeno! Časnikaře pa — na natezalnico z njimi! Brez usmiljenja! Po viteško! V najglobljo ječo z njimi! Da ne vidijo več ne solnca, ne lune, ne vsenemških zvezd a la viteza (?) Metnica! Od gladu naj poginejo tam! Kaj pa ščuvajo! In še celo na viteza (?), na vsenemškega viteza (!) — Ampak Slovencev vendar ne boste snedli! Obležijo vam korenito v želodcu in najsi ste nemški vitez (!) Vitez, pa tak! Bog se usmili! — Žalostno pa je, da še hodijo s Kranjskega vedno kupovat v Celovec in Beljak! Še žalostnejše, če sprejema ljubljanski mestni svet še vedno nemške dopise, ko se je g. vitez (?) Metnic pridružil pri vseh nemških bogovih, da slovenskih ne sprejme in ne sprejme in če bi tudi njega vtaknili v kejho, ne!

k Velikovec. Kot odgovor na nemška tolovajstva je darovala naša »Hranilnica

LISTEK.

Vstaja Skender-Begova.

Angleško spisal Benjamin Disraeli, Earl of Beaconsfield. — Prevel I. M. (Dalje.)

Puščavnik prinese na leseni hloh medu, posušenih rib in lesen vrč, napojen s čisto vodo iz reke, ki je tekla spodaj; večer a je bila preprosta, toda dobro došla. Gosta sta sedla na sedež iz dračja in ko sta se krepčala, ju je puščavnik izpraševal o tem, kar sta doživela. Nicej mu je odgovoril, da sta doma iz Aten, da sta bila vjeta, ko sta služila kot prostovoljca pod velikim Hunijadom — Iduna je bila v moški obleki in te skrivnosti Nicej ni razodel puščavniku — ter da bežita iz Adrianoplja; pripovedoval mu je, koliko trpe krščanski brati v poganskih deželah, kar je očividno puščavnika zelo zanimalo. Iduna pa je kazala, kako zelo je potrebna počitka. To opazi puščavnik, zagradi sam celic torov dračja, ga zravna v eni izmed celic ter povabi Iduno k počitku. Hunijadova hči poklekne pred oltarjem Device Marije in se ji zahvali za milosti, ki jih je poslednje čase naklonila; nato pa ji se poslovi od gostitelja in spremljevalca ter odide v svojo votlino, leže na nenavadno posteljo in se kmalu zaziblje v spanje, ki je bilo tako sladko in nedolžno, kakor ona sama.

Nicej pa kljub svoji veliki utrujenosti ni mogel zatisniti očesa; v srcu atenskega kneza ste zdijvali dve najsilnejši strasti: ljubezen in ljubosumnost. Puščavnik je odkazal tudi njemu posteljo in se tudi sam podal počivat. Nicej pa je odšel iz votline, se ustavil ob bregu reke in razmišljeno zrl na vodovje, ki se je penilo v mesečini. Atenski knez je imel mnogo lepih lastnosti; toda svojim strastem ni bil gospodar; bolj nego razum je domišljija vodila njegovo življenje.

V njegovi duši se je vneša strastna ljubezen do Idune; na vse okolnosti in nevarnosti je pozabil; samo ena misel, samo en sklep je gorel v njegovem srcu, da jo mora dobiti za vsako ceno in da se ne snide prej s Škendrom, dokler ni Iduna njegova žena.

Vsled te strastvenosti je izgubil Nicej vso smisel za osvoboditev domovine, za rešitev svojega prijatelja; vse to, za kar bi bil sicer on pripravljen žrtvovati svoje življenje in premoženje, ga sedaj ni več zanimalo. Neštete armade vojakov polumesece so hitele, da se vsujejo na Grško, da uničijo ono rodoljubno in krščansko delo, o katerem sta Škender in on tolikanj razmišljala. To delo je bilo sedaj v nevarnosti edino-le vsled tega, ker se mu je Škender za nekaj časa odtegnil, in sicer samo iz ljubezni do Niceja.

To delo je bilo morda ravno vsled tega skoro izgubljeno. V teh usodnih trenutkih pa je zaslepeljeni atenski knez na vse to pozabil in sklenil, da odvede Huni-

jadovo hčer v kako daljino deželo, ako bi drugače ne hotela postati njegova žena. Bil je snubač, ki ga je ona že zavrnila, in to tako, da ni mogel imeti nobenega upanja. Edino zasluga za njeno junaško rešitev bi mu še zamogla vzbuditi naklonjenost Iduninega srca, po kateremu je hrepel.

Toda on si ni mogel vtajiti, da mora Iduna čutiti, da je igral on pri vseh teh velikih dejanjih samo postransko vlogo, da ima vse zasluge za srečno izvršitev junaške rešitve Škender, kateri ji je s tolikim pogumom, vztrajnostjo in izvedenostjo priboril osvobodjenje iz sužnosti.

Kaj, ako bi Škender ne bil več živ? To je bilo lahko mogoče. Sužnost Grške in sramotna zmaga polumesece je bila morebiti odvisna od tega edinega dogodka. In vendar se je Nicej skoraj sprijaznil s to strašno mislijo samo zato, da si tem bolj gotovo osvoji Iduno.

Polnoč je že minula, ko se je Nicej bolj izmučen vsled svojega razburjenega sanjarjenja kakor vsled prejšnjih naporov povrnil v svojo votlino in našel v nemirnem spanju nekaj odmora za svoje razdivjane strasti.

XIV.

Puščavnik je vstal ob solnčnem vzhodu in ko je opravljal svoje jutranje molitve, se mu je pridružila Iduna, okrepčana in poživljena po mornem spanju. Po končani pobožnosti ji je njen častljivi pogosčevalec nasvetoval, da bi šla na izprehod in uživala jutranji zrak. Pot ju je vodila

v majhno ozko dolino ob strugi potoka, ki se je izlival v reko, a bil sedaj skoro brez vode. Lepe vitke breze in visoki topoli so se vzdigovali iznad skalovja, ki je bilo pokrito s svetlim zelenim mahovjem in raznobojnim rastlinjem. Eno stran doline so obsevali zlati žarki vzhajajočega solnca, druga pa je bila v globoki senci.

»Tukaj lahko varno vživaš naravo in prostost,« je rekel puščavnik, »kajti tvoji sovražniki pač ne bodo našli te krasne samote, ako že niso odnehali od zasledovanja.«

»V resnici je krasna, častiti oče,« je rekla Iduna, »in le vjetnik, ki je ravnokar prišel iz sužnosti, more popolno občutiti vso njeno krasoto.«

»Res je tako,« je rekel puščavnik, »tudi jaz sem bil v sužnosti.«

»Ali res, duhovni oče! Pri nevernikih?«

»Pri nevernikih, plemeniti potnik.«

»Ali ste bili tudi v Adrianoplju?«

»Moji zatralci niso bili pogani,« je odgovoril puščavnik, »vendar so bili mnogo bolj strašni: bile so to moje lastne strasti. Bil je čas, ko so se moje oči iskrile kakor tvoje, plemeniti potnik, in moje srce ni bilo tako čisto.«

»Bog je usmiljen,« je rekla Iduna, »in brez njegove pomoči so najmočnejši le ubogi slabici.«

»Bodi vedno takih misli,« je odvrnil puščavnik, »in zaslužil boš prej Njegovo ljubezen, kakor Njegovo usmiljenje. Tri-

in posojilnica narodni šoli v Št. Rupertu pri Velikovcu 100 K.

K »Narodni dom« v Velikovcu. Iz Velikovca se nam piše: Kakor lansko leto ravno v tem času, tako so začeli tudi letos nasprotniki v besedi in po časopisu pozivati h bojkotu našega »Narodnega doma«. Vidi se, da je nemškonski učiteljski svet zopet zbran povrniti se z novimi svežimi močmi s počitnic. Toda uspeh je ravno nasproten. »Narodni dom« se vedno bolj polni. Vse vam ne bo nič pomagalo, koroški Slovenec gre na dan in stopa v vrste svojih sobratov.

K atentatu na častnike generalnega štaba.

Kako so Hofrichterja pripeljali na Dunaj.

V nedeljo približno ob šesti uri zjutraj so pripeljali z linškim vlakom Hofrichterja na Dunaj. Osumljenca so spremljali trije častniki. Eskorto je vodil stotnik. Hofrichter je bil miren. Na kolodvoru je bil slučajno prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki se je obrnil proč, ko je zagledal eskorto. Pred kolodvorom je stala kočija. Prvi je vstopil vanjo nadporočnik, sledil je Hofrichter, nato sta vstopila drugi nadporočnik in stotnik. Hofrichter je nervozen. Nепrestano kadil cigarete. Osumljencu so vzeli sabljo že v Lincu.

Kako se obnaša Hofrichter v zaporu.

V nedeljo je bil Hofrichter miren. Jedel ni ničesar. Preiskal ga je zdravnik. Včeraj je Hofrichterja zaslišaval stotnik-avditor Kunz, navzoča sta bila poročnik-avditor aspirant in neki stotnik kot prič. Hofrichterja preiščejo glede na njegovo duševno stanje v garniz. ski bolnišnici štev. 1. Hofrichter zanika vsako krivdo in naglašja, da se bo njegova nedolžnost že izkazala. Hofrichter je bil včeraj zelo razburjen. Če Hofrichter ne prizna, lahko traja preiskava več mesecev.

Hofrichterjeva rodbina.

Hofrichterjeva rodbina smatra, da je Hofrichter nedolžen. Skrival ni, da gre na Dunaj. Glede na ovoje trdi osumljenčeva žena, da jih je kupil na njeno željo, ko jih niso več rabili, so jih vrgli v peč in sežgali. Ni res, da bi Hofrichter veliko pil. Bil je celo protialkoholik. Ciankalija ni nikdar rabil pri fotografiranju. Ko se je poslovil od žene, ji je naročil, naj pazi na tulpe v kleti in na to, da se psu ne bo slabo godilo. Hofrichterjeva družina je prepričana, da je osumljenec nedolžen.

Kriv ali nekriv?

Vojaški krogi niso še popolnoma prepričani o Hofrichterjevi krivdi. Naglašajo, da je mogoče slučaj, ker se je toliko nagromadilo proti Hofrichterju, a dokazane ga ni nič, če se ne dožene, da je Hofrichter kupil ciankali. Ako tega ne dokažejo, se ne sme trditi, da je Hofrichter morilec. Ako se ne dožene, da je Hofrichter res morilec, bi nastale za vojaške prizadete kroge velike neprijetnosti. Častni sod bi moral vzeti šaržo vsem častnikom, ki so javnost obvestili o Hofrichterju.

Vprašanje o ciankaliju.

Pred tedni je pri Ritzbergerju v Lincu zahteval neki častniški sluga ciankali. Dobil ga ni. Neki drogist, pri katerem je kupoval Hofrichter večkrat olje za svojo psa, je izpovedal, da Hofrichter ni nik-

dar kupil pri njem kaj sumljivega. Listi naglašajo, da sedanji dokazi ne zadoščajo.

Nagrada.

Nagrada 2000 K se razdeli med policijske agente, ki so poizvedovali na Dunaju in v Lincu.

Odkod je bil papir. — Pisava Hofrichterjeva.

Sedaj se je že dognalo, kje je bil kupljen papir, na katerem so bila napisana pisma štabnim častnikom. Dognalo se je namreč, da so bile škatljice, oblati in kuverte, ki so jih našli pri nadporočniku Hofrichterju, iste kakovosti, kot v pismih, ki so jih dobili štabni častniki. Papir je bil bel, tenak, nekoliko prozoren, četrtnske oblike. Papir te vrste je poslal neka dunajska tvrdka 1000 pol v Linc. — Včeraj je poslal nek višji državni uradnik preiskovalnemu sodišču pismo, ki ga je nekoč prejel od Hofrichterja. Naslov na ovitku je pisan z okroglo pisavo in je zelo podoben pisavi na ovitkih, ki so jih dobili štabni častniki.

NA OGRSKEM

položaj še ni jasen. Tisza je vladarju izjavil, da čas ni ugoden združitvi strank iz leta 1867. Justh bo baje v soboto pozvan k vladarju.

INOZEMSTVO.

Francoškega predsednika Fallieres je obiskal kralj Manuel.

Finsko hočejo popolnoma priklopiti Rusiji. Desnica in oktoobrski so v dumi vložili predlog, po katerem naj se Finska priklopi Rusiji.

Pri zgradbi ruskega vojnega brodovja so se pokazali veliki nedostaki. Dela ne napredujejo tako, kakor bi morala.

Svjatopolk Mirski, ki je v časopisu napadel Nemčijo in Avstrijo je povišan v službi.

PRVE VOZNE AVSTRIJSKEGA PARSEVALOVEGA ZRAKOPLOVA.

Fischmender, 29. novembra. Včeraj dopoldne so se vršile poizkusne vožnje avstrijskega vodljivega zrakoplova Parsevalovega sestava. V zrakoplovovem čolniku je bilo šest oseb. Zrakoplov se je dvignil ob 10. uri dopoldne v zrak, kjer je opisal več krogov. Ob 12. uri dopoldne je nastopil zrakoplov vožnjo proti Schönbrunn čez morje dunajskih hiš v višini 150 metrov. Ko je dospel v Schönbrunn, je manevriral v zraku. Cesar je prišel na balkon ter z velikim zanimanjem opazoval zrakoplov. Ko se je zrakoplov še enkrat priklonil s svojo konico cesarju, je odplul nazaj v zrakoplovno lopo. Cela vožnja se je popolnoma posrečila.

NEVARNO DELAVSKO GIBANJE

se je pričelo v hrvaškem Zagorju; najprej je stopilo v štrajk 200 rudarjev, ker se jim je plača neredno izplačevala, ob enem pa zahteva tudi ostalo industrijsko delavstvo skrajšanje delavnega časa, povišanje in redno izplačevanje dnin. Minoli petek je hotelo delavstvo prirediti shod, ki ga je pa okrajna oblast prepovedala. Za nedeljo je bilo v Zlataru napovedano zaupno posvetovanje pod vodstvom zagreškega soc.-dem. voditelja Demetrioviča; delavstvo grozi z generalnim štrajkom, ako se njegovim zahtevam ne ugodijo. Oblasti se boje resnih nemirov.

prelazu prideva v dveh dneh v Epir, in sedaj se ne bojim več zasledovanja.

»Dejanja, ne besede mora o v bodoče izražati, koliko hvala sem ti dolžna,« je rekla Iduna. »Moje veselje bi bilo popolno, samo ako bi moj oče vedel, da se nahajam v varnosti in da bi bil naš bivši tovariš tukaj, da bi jo z nami vred užival.«

»Ne boj se za mojega prijatelja,« odvrne Nicej. »Popolnoma se zanašam na Skendrovo srečo.«

»Ako je mogel kdo doseči uspehov v takih okolnostih, je bil gotovo on,« je dejala Iduna. »Toda bil je v resnici osodepoln trenutek v njegovem življenju.«

»Veruj mi, draga gospica, da je modro preganjati žalostne misli.«

»Samo naše misli mu moremo posvetiti,« je rekla Iduna, »in ako se spominjamo, koliko odvisi od njegovega življenja, ali morejo potem naše misli biti vesele?«

»Moje morajo biti vesele, ker se nahajam v tvoji družbi,« odvrne Nicej.

Hunjadova hči je vzela s skale nekoliko mahu in ga vrgla v reko.

»Draga gospica,« reče Nicej in vsede se poleg nje ter jo prime za roko. »Odpusti mi, ako me nepremagljivo čustvo v tem trenutku sili, da se povrnem k stvari, ki ti ne more biti tako neprijetna, kakor se je nekdanje videlo. O, Iduna, draga moja, zopet sva skupaj. Poiskal sem te, morebiti sem prelomil svojo besedo, toda poiskal sem te v sužnjosti in žalosti. Odpusti mi, Iduna, usmili se me! O Iduna, ljubi me, ako je mogoče!«

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.

Tatvina pri trgovcu Hiengu na Rakeku. Zaradi hudodelstva tatvine ozroma soudeležbe sta se morala na zatožni klopi zagovarjati delavec Matija Stržaj in njegova žena Marija iz Rakeka. Matija Stržaj je služil pri lesnem trgovcu Ernestu Hiengu na Rakeku za deavca. Ker so mu bile lokalne razmere v pisarni dobro znane, je dobro vedel, kje da tiči k juč od denarnega predaja. Sam priznava, da je letos meseca julija, avgusta in začetkom septembra v večjih ugrabkih izmaknil okoli 600 K, mogoče, pravi, da je bilo tudi 836 K 33 h. Priča Janez Bajt, Hiengov posloyodja, je izpovedal, da je v prvih dneh avgusta zasledil primanjkljaj 218 K. Mislil si je pa, da ta primanjkljaj izvira iz kake njegove pomote. Ko je pa dela 3. septembra račun za pretekli mesec, tedaj je pa našel primanjkljaj 618 K 33 h. Takoj je padel njegov sum na obtoženca. Stržaj je imel navado, da je vedno vzel kak predujem, kar pa v teh mesecih ni storil. Zvedelo se je po drugih delavcih, da si je obdolženec nakupil več reči in dobro živel. Dne 2. septembra t. l. ga je videla priča, ko je skočil v pisarno, v par minutah pa zopet vun prišel ter plašno odšel v skladišče, tam nekaj iz žepa vzel in ogledoval. Takrat ni bilo nikogar v pisarni. Z ukradenim denarjem si je nakupil obleke, plačal dolgove in si nabavil oprave in tudi zlatnine, nekaj pa potrošil v gostilnah. Od ukradenega denarja je dal svoji ženi 200 kron, katere je v hranilnici na ožila, 110 K 40 h ji je pa dal za opravo. Obdoženka Marija Stržaj ta, da bi bila o moževi tatvini kaj vedela. Spočetka je trdila, da ta denar izvira od njene dote, šele kasneje je priznala, da ga je dobila v zadnjih mesecih od svojega moža. Ko so vršili orožniki pri nji hišno preiskavo, tekla je k svojemu očetu in ga prigovarjala, naj reče orožnikom, da ji je šele pred kratk m doto izplačal. Pri hišni preiskavi so našli orožniki tudi železno kladivo s črkama M. G., ki je bilo last gostilničarja Matije Gabrenje, o katerem pa obdolženec trdi, da so ga lansko leto vojaši tam pustili, kar pa ni bilo res. Matija Stržaj so porotniki proglasili za krivega obdolženega dejanja in sod šče je Stržaja obsodilo na štiri leta težke ječe, poostrene z enim postom in trdim ležiščem vsak mesec. Marija Stržaj je bila oproščena.

Dogovorjeni napad. V Mejačevi gostilni v Kapljivasi je bila dne 12. julija t. l. veselica. Udležilo se jo je zlasti zvečer precej gostov. Med temi je bil tudi Steletova in Kunsteljnova družina iz Podboršta. Navzoč je pa bil tudi obtoženec Anton Stupar, delavec v Našovcah, ki je začel že okoli polnoči sitnari. Polegal je mladenu Steletu peresa raz kloboka in se sploh tako obnašal, kakor človek, ki šče boja. Kmalu je dobil pajdaša v osebi drugega obtoženca Janeza Debelj aka, gostilničarja v Kapljivasi, ki je okoli 11. ure tudi prišel v Mejačevo gostilno. Podborščani so jo okoli 3. ure zjutraj krenili proti domu. Šli so po okrajni cesti proti Komendi in Mlaki. Nekaj jih je šlo naprej, bolj zadaj je pa korakal fant Andrej Stele v družbi Franceta Kunsteljna star. ter Janeza Kosrnika. Obdolženca sta jima sledila. Bazo komenske cerkve ob cesti se nahajala Debeljakova krčma po domače pri Vampetu, poleg te krčme se nahaja kozolec. Tuka v bližini sta se Stupar in mladi Stele zopet pričela kregati, nakar sta se oba soudeleženca podala na bližnji pod. Zdaenci so pa začeli podborški fantje metati kamenje v pod, so pa kmalu s tem ponehali. Kakor potrdite priče Janez Golob in Marija Kunstelj, je Debeljak nahujskal Stuparja z besedami: »Hu . . . a, poženi jih, udari hu . . . a, zakaj pa imaš motiko!« Tedaj sta pa planila na prsto. Stupar oborožen z motiko, Debeljak z grabljami; prvi je udaril z ostrino motike Andreja Steleta tako po glavi, da mu je prebil lobajno in poškodoval možgane. Poškodbe so bile smrtonovarne in je okvarenec postal za celo svoje življenje deonezmožen. Debeljak je pa z grabljami udrihal po Neži Stele, konečno sta se pa oba lotila Franceta Kunsteljna star., a mu prizadejala le lahke okvare. Stupar poizkuša svojo krivdo s tem od sebe odviliti, da priznava, da ga je on s toporiščem motike udarjal, Debeljak pa z grabljami udaril. Zasl. šanje tozadevnih prič in mnenje izvedencev pa jasno dokazuje, da je Steletova poškodba bila prizadejana je z ostrino motike, nikakor pa ne z grabljami.

Narodno gospodarstvo.

Bohemia, delniška banka v Pragi. Po večletnih pripravah in vsestranskem proučevanju gospodarskih razmer čeških in slovanskih izseljencev v tujini, predvsem v Združenih državah severoamerikanskih so se odločili činitelji okoli »Ustredni banke českých spořitelne« in denarne družbe »Securitas« ustanoviti poseben zavod, kojega naloga naj bi bila olahčenje stikov izseljencev s staro domovino ter

vpeljava naših izdelkov na svetovne trge. Te dni je došlo definitivno dovoljenje k ustanovitvi banke, ki se bo imenovala z ozirom na mednarodne stike, ki jih misli go iti: »Bohemia«, de niška banka v Pragi, in bo protokolovana v vseh jezikih avstro-ogrskih držav, t. j. češko, nemško, poljsko, slovaško, hrvaško, srbsko, slovensko, rusinsko, italijansko in rumunsko, ter poleg tega rusko, bolgarsko, francosko in angleško. Banka bo imela pravico ustanavljati podružnice v tu- in inozemstvu. Poslovati bo pričela dne 1. januarja 1910 v Pragi ter obenem v New Yorku, kjer bo z imenovanim dnevom prevzela med ameriškanskimi Slovani dobroznano od leta 1867. obstoječo tvrdko Brodský & Sovák. Začetni dejniški kapital v znesku 1 milijona kron je bil vpisan v neposredno interesovanih krogih in bode šele druga emisija — najbrže v teku prihodnjega leta — predložena javnosti v subskripcijo. Ustanovni občni zbor se bo vršil v začetku meseca decembra t. l. Po § 4. pravil je namen banke »Bohemia« sledeči: Varovati interese izseljencev in to predvsem onih iz avstro-ogrskih držav s posredovanjem denarne in bančne trgovine ter vršitvijo i ostalih gospodarskih poslov. Poleg tega bo banka zastopala tukajšnje izdelke na ameriškanskem trgu, preskrbovala zaupljiva poročila prekomernih tvrdk ter prodajala listke za pomorsko in železnično vožnjo. K temu se bodo pridruževali običajni bančni posli kakor: sprejemanje denarja na vložne knjižice, tekočiračun, preskrbovanje žirov in čekovih prevodov, eskontovanje menic, deviz in terjatev sploh, dovoljevanje kritih in nekritih kreditov, posredovanje in izpeljava kakršnihkoli finančnih operacij, ustanavljanje in upravljanje podjetij raznih strok, komasacija in parcelacija velikih posestev, kupovanje in prodaja efektov, denarja in njih prejemanje v zastavo ali v varstvo.

Stavka ognjegascsev v Neapolju.

Že dalje časa je vladalo med ognjegasci v Neapolju veliko nezadovoljstvo. Ker so bile njihove prošnje zaman glede povišanja plač. V Neapolju namreč nimajo prostovoljnega gasilnega društva, ampak imajo najete plačane gasilce. Ker se ni ugodilo zahtevam gasilcev, so začeli stavkati. Posredovanje njihovih častnikov in neapoljskega župana je bilo zaman. Častniki so morali celo bežati, da jih niso gasilci napadli; župana pa so izžvižgali. Na prefektovo povelje je nato zasledlo gasilni dom 60 orožnikov in 360 vojakov. Gasilska služba se je poverila mornariškimi gasilcem. Zanimiva je ta stavka v toliko, ker gasilci vedno hito, če izbruhne kje požar, v malih gručah gasiti in jih občinstvo navdušeno pozdravlja. Drugače pa se branijo zapustiti gasilski dom in odklanjajo tudi vsako hrano. Preteklo sredo pa je izbruhnil požar v nekem skladišču, v katerem je bilo za 12 milijonov lir blaga. Kljub temu, da je gasilec odvzeta njihova služba, so vsi udri iz svojega doma na cesto. Nekateri so se spuščali po vrveh skozi okna, drugi pa so skakali z balkonov na cesto. Pri požaru so delali s tako vztrajnostjo in junaštvom, da se je kmalu posrečilo omejiti požar. Pri gašenju se je sedem gasilcev onesvestilo vsled dima, eden pa je bil težko ranjen. Rešili so tudi iz ognja blaznino, v kateri je bilo pol milijona lir. Sedaj bo prišlo bržkone med gasilci in mestno upravo do sporazumljenja.

Dnevne novice.

+ **Razdor v zeleni stranki.** Še ni dolgo, so liberalci kričali hozano, češ, škofova brošura bo »pokopala klerikalno stranko«. Veselja so se topili in že videli v duhu, kako se podira cerkev. Pa prišli so naši shodi in glas ljudstva je častilec Franciska iz Barcelone zaprl sapo. Dr. Tavčar se je premislil in dejal svojim skribentom in tovarišem: Zda pa je te neumnosti zadosti! O škofovi brošuri nobene besede več! Dr. Tavčar je poslušal pametne nasvete dr. Kreka in v zadnjem trenutku ustavil tisto veliko oslarijo radikalnega krila v njegovi stranki, ki se ji pravi kulturni boj, oziroma protiverska gonja. Zato je pri Počivavniku katoliško vero pohvalil, zeleni program združenih slovenskih in hrvaških »naprednjakov« obsodil in storil to, kar je »Slovenec« že od začetka hotel: ukazal je molk. To pa tistim mladičem, ki dr. Tavčarja ne morejo videti in izkušnemu politiku zavidajo njegovo vodilno mesto, nikakor ni všeč, in zdaj po vseh ljubljanskih gostilnah zabavljajo zoper njega, mu očitalo strahopetnosti in postaranosti ter kriče, da je on poguba liberalne stranke. Najbolj pa se je na dr. Tavčarja spravil tisti »Gorenjec«, ki hoče v liberalni stranki igrati prvo violino, čeprav je za tako vlogo premalo — dostojen. »Gorenjec«, ki je oče zelene gnojnice, v svoji zadnji številki maha z loparjem po dr. Tavčarju, mu očita pornografijo po »Narodovih« pod-

deset dolgih let sem preživel v tej samoti in premišljeval preteklost in to mi je še vedno podučljiv predmet. Moje ure mi niso nikdar predolge in meni je spomin, kar je drugim ljudem življenje.

»Ali ste mnogo videli, častiti oče?«

»In še več čutil. Vendar se bo zdel tibi uspeh vseh mojihkušenj zelo majhen, kajti jaz ti morem reči samo to: ne zaupaj v samega sebe.«

»Velika rešnica je to,« je opomnila Iduna, »ki vodi do velike popolnosti.«

»Prav tako,« je odvrnil puščavnik. »V starosti smo polni modrosti, kakor je po zimi reka polna vode, toda mladostni ogenj osuši reko kakor poletno solnce.«

Iduna ni ničesar odgovorila. Puščavnik ji reče:

»Počivaj tukaj, nežni mladenič, jaz pa pokličem tvojega tovariša. Zelo se bojim, da njegov duh ni tako zelo zadovoljen kakor je tvoj.«

»Starčji je in je več skusil,« je dejala Iduna.

Puščavnik je zmajal z glavo in se opirajoč na svojo palico povrnil v votlino. Iduna pa je ostala na mahoviti skali, poslušala ptice in razmišljala o Skendrovi usodi. Ko je bila zatopljena v to sanjarjenje, jo je nekdo poklical po imenu. Ozrla se je, zarde a in zagledala Niceja.

»Kako se počuti moja nežna tovarišica?« jo vpraša atenski knez.

»Tako, kakor upam, da se tudi ti počutiš, dragi Nicej. V resnici sva bila srečna, da sva našla takega gostitelja.«

»Menim, da ti sedaj lahko čestitam na rešitvi,« reče knez. »Po tem samotnem

listkih, se norčuje iz njegovega okusa in starostne miroljubnosti in — čujte! — mu preti, da ga bo stranka postavila na prag! Ubogi Tavčar — kaj mu po tolikoletnem delu očitajo! Sinovi imajo za očeta, ki jih je zredil in h koritom spravil, brco! Tako je piše kranjski listič, ki ga je Tavčar v »Narodu« že enkrat prijel za predloži jezik: »Dr. Tavčar je te dni na shodu v šentpeterskem okraju razpravljaj o klerikalnih shodih zadnje nedelje in glede škofove brošure izpregovoril — zadnjo besedo! Kolikor iz njegovega govora posnemamo, mu je zelena brošura — v katerem oziru, ne vemo — bolj pri srcu, nego rdeča škofova. To je končno njegov okus, njegova privatna stvar. Vse drugo pa je, ako dr. Tavčar v takih razmerah o zeleni brošuri govori s stališča narodno-napredne stranke. Kdor razen »Slovenskega Naroda« čita tudi druge napredne liste, bo vedel, da je »Gorenjec« izrecno in ponovno izjavil, da izdaja zelene brošure s stranko kot tako nima opraviti niti toliko kakor svojčas razni pikantni podlistki, priobčeni v dr. Tavčarjevem »Narodu«. Sicer te zadnje opazke do danes še nismo omenili, storimo pa to danes, kot najprijaznejši opomin gospodom v Ljubljani: Zadnja beseda o škofovi brošuri ni še izrečena! Mogoče, da jo je že izrekel dr. Tavčar, kot prevnet apostel miru sredi najlutejega boja, mi drugi zunaj glavne trdnjave je še nismo izrekli, ali kadar jo bomo, bo za marsikoga res zadnja beseda.« — Gmajnerji in fratjarji »zunaj glavne trdnjave« — kakor bi jim rekel dr. Tavčar, mu groze, da oni še niso izrekli zadnje besede, kadar pa jo bodo, bo to za dr. Tavčarja res zadnja beseda! Da se namreč to na dr. Tavčarja nanaša, je jasno, ker toliko domišljav celo »Gorenjec« ni, da bi domneval, da bodo njegove slaboumne notice zadnja beseda za »klerikalce«. — Za nas je največje zadoščenje in srčno veselje za vsakega poštenega človeka, ko vidi, kako so se volkovi, ki so trgli jagnje, zdaj med seboj spopadli! Mislili so, da bodo nam škodovali, zdaj pa imajo zavoljo brošure razprtijo v lastnem taboru. To je vedno tako, če človek ne dela s poštenim namenom in igra dvojno ulogo! Da pa dr. Tavčar ni »Gorenjec« vseh, je pa tembolj umljivo, ker zdaj Lampretova tiskarna v Kranju pripravlja 3. brošuro, kakor »Gorenjec« naznanja. Dr. Tavčar je gšeftu »Gorenjčeve« tiskarne nevaren, kajti kaj bi bilo, če bi vsi liberalci kakor Tavčar obsojali zeleno kvantarijo? Evangelija gorenjskih liberalcev bi nobeden ne kupoval in Lampret bi imel škodo, cvetoča pornografska obrt bi bila z enim mahljajem uničena! Zato pa je boljše, da gre Tavčar, si mislijo mlajši, in napravi nam prostor, ki komaj čakamo. — In taka stranka si domišlja, da bo mogla trdnjavo S. L. S. izpodkopati! Rečeži, ali ne veste, da vsako kraljestvo, ki je zoper sebe, bo razdajano?

+ Ožja volitev v obrtno sodišče iz skupine obrtnikov, bo v torek dne 7. decembra t. l. Volitev se vrši v istih sekcijah in v istih volivnih krajih kakor glavna volitev. Ura pričetka in zaključka volitve, ter volivni lokalji se naznanijo pravočasno na krajevno običajni način. Pri ožji volitvi smejo voliti samo one osebe, ki so volile pri prvotni volitvi in se o tem izkažejo z volivno izkaznico, ki je bila pri prvotni volitvi zaznamovana. Glasovi, ki se odajo za druge osebe nego one, ki so prišli v ožjo volitev, so neveljavni. Ožje volitve je treba med liberalnimi kandidati: Breškvar Franc, knjigovez v Ljubljani; Pust Ivan, ključavničar v Ljubljani; Toni Josip, mesar v Ljubljani, in izžrebanim kandidatom: Kušar Franc, izvožek v Ljubljani.

+ Narodna radikalnost v praksi. Dr. Žerjavova trgovina Argo - Merkur v Trstu, ki dela liberalnim trgovcem konkurenco in jim odjema zaslužek, ima kot ravnatelja nastavljenega nekega nemškega žida, ki sploh ne zna slovensko ne pisati ne govoriti! To je narodno - radikalna narodnost! Kakor nam je znano, bi Žerjav za svojo kramarijo v Trstu lahko dobil sposobnega Slovenca - liberalca — a je preveč kompetentov! Da se pa ne zamerijo nobenemu svojemu pristašu, če ga prezro, zato pa ti vzor - narodnjaki nastavljajo tuje - Nemce! — »Edinost« seveda ne pretoči nobene solze nad tem!

+ Kanonično vmeščen je bil včeraj na župnijo Sela pri Šumbrgu tamošnji župni upravitelj č. g. Josip Podlipnik.

+ Premeščeni so č. gg. kaplani Fr. Juvan iz Brezovice za župnega upravitelja v Sv. Križ nad Jesenicami, Jakob Kavan iz Vrem za župnega pravatelja v Podkraj in Jos. Lavtar iz Cerkelj pri Kranju za župnega upravitelja na Goro pri Sodražici.

+ Prva zapuščina sklada obmejnih Slovencev. Nedavno v Spodnji Šiški umrli vrli naš somišljenik g. Franc Ranth, železniški sprevodnik v pokoju in hišni posestnik, je zapustil sklado obmejnih Slovencev v svoji oporoki 100 K. To svoto dobi sklad, ko bo hiša v Spodnji Šiški prodana. Plemeniti mož se je proslavil s plemenitim dejanjem. Naj bi bil vzgled vsent,

kako umira srce, ki ljubi svoj narod. Slava njegovemu spominu!

+ Hrvatom nove škofo, a ne Madjarom nove škofije! Pred par leti se je na Reki v župni cerkvi vršil sv. misijon. Da se dokaže, da je Reka z Madjari dobro obljubljena, zahtevale so madjarske oblasti tudi madjarske pridige. Cerkvena oblast je to dovolila. Pri hrvaških pridigah je bila cerkev polna hrvaškega občinstva. Pri madjarskih pridigah bilo je pričujočih pa le po 4, 5 oseb. Da se dokaže madjarski značaj Reke, je sam guverner reški, grof Nako prisilil vse nižje državne uslužbenke, da pridejo k zadnji misijonski madjarski pridigi. Prišlo jih je 35 do 40! — Na Reki je Madžarov neznamno število; hočejo pa škofa madjarskega in svojo posebno škofijo. — Hrvatske dežele, hrvatski katoliški narod pa je brez škofov (izvzemši Zagreb). Hrvaško-slovenski poslanci, katoliški škofje Avstrije, posebno Vi, ki živite in bđite nad Hrvati in Slovenci, opozorite nuncija na Dunaju in slabo informirano vladu, naj ne delajo krivice cerkvi udanemu hrvaškemu narodu, temveč naj skrbijo, da dobijo Hrvati svoje škofo, a ne Madžari nove škofije! Katoliška akcija med Hrvati ne uspeva in ne bode uspevala, kakor je želeti, dokler Hrvati svojih vladik ne bodo imeli!

+ Spremembe v tržaško - koperski škofiji. Vč. g. Ignacij Počivalnik je kanonično umeščen na župnijo Bazovico in obdrži naslov kot častni konzistorijalni svetnik, na njegovo mesto v Kerkavce je odšel č. g. Matevž Škerbec, dosedaj župnik v Kortah, ki je obenem imenovan častni škofijski konzistorijalni svetovalec in dekan dekanata Kerkavce. Za župniškega upravitelja v Kortah je imenovan č. g. Ludovik Šonc, bivši župnijski upravitelj v Bazovici.

+ Cesar je imenoval rudarskega svetnika v Idriji Jožefa Koršiča, za rudarskega nadsvetnika.

+ Nemec ustrelil Slovenca ter mu odrezal glavo. Iz Begunj pri Lescah nam poročajo zares nekaj bestialnega. Včerajšnja komisija je dognala, da je bila glava od Bornovega lovca ustreljenega slovenskega fanta Jakoba Rožiča odrezana z lovskim nožem. V telesu ni imel nobene rane. Zadet je bil v glavo, zato mu jo je potem odrezal, da bi se ne moglo dognati, da ga je ustrelil. Ne daleč od trupa so našli klobuk; bil je prestreljen, krvav, še nekoliko mesa na njem. Pogreb se je vršil včeraj ob peti uri popoldne. Pokojni je bil priden, tih in marljiv fant; služil je poprej več časa za hlapca pri domačemu župniku. Nagle smrti mu je umrl oče in letos tudi mati, našli so jo mrtvo v hlevu. Pokojnik ima še dve mladoletni sestri. Ravno nekaj mesecev pred smrtjo prevzel je doma gospodarstvo. Zares nesrečna družina! Našli so orožniki vnedeljo tudi puško jurista Šinka, katero je pri begu vrgl stran. Ta pravi, da zato ni naznanil o smrti, ker se je ravno za skušnjo pripravil, pa to je pri taki nesreči pač prazen nem sovraštvo Nemcev proti Slovincem.

+ Slepar dr. Lorenzetto na varnem. Iz Pulja nam poročajo: Znani slepar dr. Lorenzetto, kateri je izginil iz Pulja, ko je osleparil razne stranke za okroglo 1 milijon kron, se nahaja sedaj v Buenos Airesu popolnoma na varnem. Ne zadene pa pri tem nobena krivda policije. Policija je storila svojo dolžnost s tem, da je se parija zasledila ter tako merodajnim oblastim dala priliko, da se zahteva njegovo iztiranje in se ga postavi potem pred sodnika. Dr. Lorenzetto je bil v Buenos Airesu aretovan. Ker pa po tamošnji postavi ni prišla zahteva za izročitev Lorenzetta od avstrijske oblasti pravočasno, so ga seveda zopet spustili na svobodo. Dr. Lorenzetto je bil med tukajšnjimi laškimi liberalci in iredentisti jako ugledna oseba. Značilno pa je vsekakor, da se je pustilo že vjetega ptička zopet iz kletke. Kaj se ve, kakšne stvari bi bila obravnava prinesla na dan, ako bi se bila izročitev že vjetega Lorenzetta pravočasno zahtevala. Lorenzetto bi bil brez dvoma spravil stvari na dan in zapletel v afero osebe, o katerih se še svetu sanja ne, da bi zamogli biti v tako afero zamotane. Pa naj bo zamotan v to ta ali oni, s tem, da se ne more postaviti Lorenzetta pred sodišče, ostalo bo marsikaj zanimivega prikritega.

+ Poskušen samoumor. V soboto si je hotel končati svoje življenje dninar Anton Gussa s tem, da si je zadal z nožem več ran v prsi. Prepeljali so nesrečnega v bolnišnico. Vzrok neznan.

+ Pasji davek so zvišali v Pragi; za vsakega psa bo plačati odslej 20 kron, le stražni psi se dopuščajo proti davku petih kron.

+ Poroke. Poročil se je v Št. Petru pri Gorici gospod Vinko Sorčič, oskrbnik, z gospodično Kati Černic. — V Medani se je poročil g. L. Toroš z gđ. Cirilko Simčič. — Dne 25. t. m. se je poročila gđ. Lidijska Kocijančič z g. Petrom Mivčičem iz Sinja v Dalmaciji. — Poročil se je 25. t. m. I. Kumar v Čepovanu z gđ. Frančiško Kogoj.

— Premovanje goveje živine v St. Rupertu. K premovanju goveje živine so pripeljali živinorejci včeraj v St. Rupert 10 bikov, 44 krav in 33 telic. Premovanje je priredila živinorejska zadruga v St. Rupertu s podporo vlade in deželnega odbora. Ko je deželni odbornik dr. Lampe razdelil darila, obetajoč, da bo podpiral deželni odbor tudi prašičjereje v šentruperskem okolišu, je predaval gospod nadzornik Legvart o umni živinoreji. Načelnik zadruge gospod Povše je pozival živinorejce, da pristopijo k zadrugi, ker le zadrugišnim potom je mogoče povzdigniti živinorejo, kar je pojasnil gospod Tomaž Rožnik z zgleodom dobro delujoče živinorejske zadruge v Selcih. Zastopani so bili pri premovanju kraji od St. Janža do Mirne.

— Poročil se je v soboto ob 4. uri popoldne Anton Prauenseis, oskrbnik papirne tvornice v Vevčah z gđ. Elzo Dittel, hčerko Klementa Ditteln, nadravnatelja papirnih tvornic.

— Slovenec ubit v Ameriki. Iz Roundupa se poroča, da je neki Janez Jemen ubil v neki gostilni med prepriom dne 3. novembra Slovenca Jakoba Dobravca, doma iz Smlednika na Gorenjskem. Udaril ga je s polenom tako po glavi, da je čez nekoliko ur umrl.

— Premeščen je poštni asistent Sikst Hrovatin iz Ptuj v Gorico.

— Srebrno poroko sta 25. novembra praznovala gospa Ana in gospod Leopold André, restavrater na južnem kolodvoru v Nabrežini.

— Radi ognja iz strahu onemel. Ogenj je uničil 29. t. m. hišo Martina Žerjala v Boljuncu pri Trstu. Žerjalov sin Martin je iz strahu onemel. Zdravniki upajo, da ozdravi. Škode je 4000 K.

— Analabeti na Hrvaškem naraščajo! Najlepši dokaz, kako madžarski imperializem vrši svojo kulturno misijo med narodi, ki jih tišči v svojih krepjih. Ljudsko šolstvo na Hrvaškem je popolnoma nedostavno in od madžarsko-vladnega režima izboljšanja pač ni pričakovati. Časopisje in posamezne politične stranke sicer že dolgo razpravljajo in razmišljajo o tem, kako pomoči ljudstvu na višjo kulturno stopnjo, a kaj temeljitega se še ni ukrenilo.

— Ivan Šlajpah iz Velike Loke, o katerem se ni doslej še čulo, da je kaj posebnega storil za naše ljudstvo, čuti v sebi potrebo, hoditi na shode naše stranke in tam s kričanjem in surovim obnašanjem vzbuditi pozornost na-se in razbiti s pomočjo svojih pajdašev naše shode. V Doberničah je to nedeljo tudi poskušal koncem shoda svojo srečo, a mu nihče ni šel na lim, saj ga poznajo kaj je. Kričal je tiste fraze, ki se jih je iz »Naroda« naučil, kričal tjavdano, brez povoda, brez logične zveze, kričal je, da on davek plačuje, da ga še več plačuje kakor kdo drugi, da si klerikalci polnijo žepe itd. Za nekatere surovosti, ki jih je rekel drž. poslancu Hočevanju, ga bo ta, kakor upamo, prijel pred sodnijo in mu s tem zamašil usta. Sicer pa je prav dobro in za ljudstvo podučno, da ta mož hodi po shodih kazati svojo brezmislno zagrizenost in slepo sovraštvo do vsega, kar se njemu zdi da je morda klerika no. Ljudje ga bodo čimbolj spoznali in vedeli, kaj imajo o njem misliti in v bodoče ž njim storiti. Brez kazni ta mož ne bo več »delal«, kakor je delal to pomlad na Čatežu pod Zaplalom in sedaj v Doberničah. Tudi učiteljstvo grmske šole, ki je pri letošnjem izletu pejlalo učence v hiše najbolj zagrizenih liberalcev Urbančiča na Čatežu in Šlajpaha v Veliki Loki, bo nemara čutilo, da se odslej morajo vsi taki običaji nehati. Od liberalcev proč povsod!

— Smrt Radeckijevega veterana. V Trstu je umrl umirovljeni mornariški sluga Jožef Oswald, star 88 let. Bil je Radeckijev veteran.

— Umrli je gospod Mirko Zakrajšek, sin g. Antona Zakrajška, lesnega trgovca na Vrhniki pri Starem trgu, star 29 let.

— Meščanska garda v Kostanjevici je praznovala v nedeljo, dne 28. novembra pomemben praznik. Ta dan je bilo namreč 14 njenih članov odlikovanih za mnogoletno službovanje. Štirje med njimi so prejeli svetinje za 40letno, drugih deset pa za 25letno službovanje. Škoda, da ima garda nemški poveljevalni jezik.

— Slovensko kat. akademsko društvo »Danica« na Dunaju, ima v četrtek, dne 2. decembra t. l. svoj prvi redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika »Danice« in bratkega društva »Zarje«. 2. Poročilo odbornikov. 3. Sprememba pravil. 4. Volitev dveh zastopnikov v konsorcij »Zore«. 5. Raznoterosti. Lokal: restavracija Leitner, Auerspergstrasse. Začetek ob pol osmi uri zvečer.

Znanost in umetnost.

*** Nove »Božične pesmi«** za mešani zbor, zložil dr. Anton Chłondowski, salez. duhovnik na Rakovniku pri Ljubljani, so ravnokar izšle v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. Cena s poštnino vred

1 K 40 h. S to zbirko bo našim cerkvenim zborom zelo ustrezno in je želeti, da ne manjka na nobenem cerkvenem koru. Kaj več spregovorimo v kratkem.

*** Anton Medvedova igra v petih dejanjih »Kacijanar«** je izšla pravkar v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. »Kacijanar« je gotovo ena najznačilnejših pesniških publikacij na dramatičnem polju s pristnim zgodovinskim ozadjem in se jej mora pripoznati visoka literarna vrednost. O igri bomo v kratkem obširno spregovorili, uprizorila se bo še to sezono v deželnem gledišču v Ljubljani. Cena s poštnino vred 1 K 50 h.

Ljubljanske novice.

Ij Predavanje. Danes ob pol osmi uri zvečer predava v S. K. S. Z. priljubljeni ljudski predavatelj g. dr. Jerše. Somišljeniki in somišljenice! Danes zvečer vsi v Zvezo! (»Union«, uhod Frančiškanske ulice.)

Ij Leonova Družba priredi jutri, v sredo 1. decembra, predavanje in sicer v knjižnici »Katoliške Tiskarne« Začetek ob šestih uri zvečer. Predava F. Tersegav. Vsebina: Moderni in krščanski Kristus.

Ij Posebnost za Ljubljano bo letošnji Miklavžev večer v »Unionu«. Za to ljubko slavnost naših malih se glasbeno društvo »Ljubljana« ni strašilo nobenih stroškov, da napravi ta večer res veseljav, ki bo globoko vplival na mlada srca. Začetek Miklavževega večera bo v nedeljo, dne 5. t. m., ob 6. uri zvečer. Tudi odraslim ne bo žal, ako si ogledajo to priredbo, ki bo letos po svoji originalnosti prekosila vse dosedanje Miklavževe večere! Odbor je vse potrebno ukrenil za največji red v dvorani in tudi pri darilih. Darila z natančnimi naslovi obdarovancev se bodo sprejemala v nedeljo samo od 10. ure dopoldne do opoldne, pozneje se radi reda darila ne sprejema'o. Več lepaki.

Ij Podružnica »Slovske zveze« za Ljubljano in okolico ima v četrtek ob treh popoldne svoj redni mesečni sestanek v dvorani II. nadstropja Katoliške Tiskarne. Pri tej priliki bo predaval vlč. gospod profesor dr. Gruđen. Predmet: Narodna šola v ilirski dobi. Odbor vabi vse p. n. somišljenike in somišljenice, da se vrlo - zanimivega predavanja udeleže karmoe v obilnem številu.

Ij Pri katehetskem sestanku, ki bo jutri točno h petih popoldne, bo predaval katehet Janko Mlakar o rabi molitvenika pri krščanskem nauku. — Ustanovni (50 K) je poslal »Društvo slovenskih katehetov« vlč. g. dr. Fr. Perne, profesor v Kranju. Novemu ustanovniku (14. po številu) se odbor najiskrenje zahvaljuje.

Ij Katoliško mladeniško društvo v Ljubljani si je pridobilo z nedeljsko krasno uspešo prireditvijo novih trajnih simpatij med mnogoštevilnim občinstvom, ki se je zbralo v »Rokodelskem domu«. Društveni predsednik Al. Stroj je v svojem nagovoru iskreno pozdravil dobrotnike društva, pred vsem č. duhovščino, zlasti preč. g. stolnega dekana M. Kolarja, rokodelske mojstre in krščansko žensko zvezo, zlasti predsednico g. Fr. Eberlovo. Prav tako je izrekel pozdrav in zahvalo gospodom, ki se dejansko trudijo za spreh katoliškega mladeniškega društva z zanimivi predavanji, zlasti včeraj navzočim gospodom: ravnatelju slovenske trgovske šole B. Remicu in gimnazijskima profesorjema Fr. Verbicu in Jak. Teršanu. Hvaležno je poudarjal, da se društvo zlasti lepo razvija, odkar delujejo v njem po prizadevanju g. državnega poslanca prof. dr. J. Ev. Kreka mnogi profesorji, učitelji in akademiki, zlasti neumorno pa prof. dr. Josip Jerše. Po pozdravu nam je g. Ludovik Bajde pripravil izreden in plemenit umetniški užitek, ko nam je s popolnim umevanjem prednašal solospesa »Oče Kolping, hvala tebi!« in »Nazaj v planinski raj«. G. solista je na klavirju z znano spretnostjo spremljal g. mestni učitelj P. Gorup. Viharno odobravanje je pričalo, da je imel g. L. Bajde s svojima solospesoma popoln uspeh. Za njim je nastopil govornik večera, prof. dr. Josip Jerše, živahno pozdravljen že ob nastopu. Krasno je govoril o pomenu društev sploh in zlasti prepričevalno o pomenu katoliškega mladeniškega društva. Njegove lepe besede so pridobile društvu novih prijateljev. — Glavna točka sporeda je bila igra »Črni vitezi«. Prirejena je po nemškem izvirniku H. Houbena in se odlikuje po zanimivosti dejanja in po dosledno izrazitih značajih. Igra je prišla do popolne veljave in je bila z glasno pohvalo sprejeta; pripomogli so k temu seveda predvsem dobroizvežbani igralci. Nastopila sta v težkih viteških vlogah že naša dobra znanca z odra v »Rokodelskem domu« gg. Iv. Peterlin in Avg. Jeločnik in sta izborno rešila svoji nalogi, zlasti je g. Iv. Peterlin težko vlogo »črne viteza« vrlo pogodil. Vseh igralcev pač ne moremo navajati, toda z veseljem povdarjamo, da so se vsi dobro zamislili v svoje vloge in jih pravilno izvršili, naj so že nastopali kot grofje (Edv. Ažnol, Fr.

Knjice), kot kmetje (M. Trebar, K. Doviak, Fr. Obersnel), kot cigani (Iv. Beden, zlasti se izbere v maski, Ed. Izanc, Fr. Pavlin) ali kot krepki mladeniči (M. Strnad) in od ciginov ugrabljeni plemiči (P. Kosec, ki je lepo pokazal, da igra vloga plemiča, vzgojenega v ujetništvu pri ciganih). — Poizvedovali smo, odkod ta spretnost in sigurnost mladih igralcev, in smo zvedeli, da jih je tako izvežbal učitelj v društvu g. Ivan Mazek. Gospodu, ki se tako plemenito trudi za ljudsko izobrazbo, na lepem uspehu iskreno čestitamo, katoliškemu mladeniškem društvu pa kličemo: Vedno naprej!

Ij Ustanovni shod »Dvorskega prostvejnega društva« bo jutri, dne 1. decembra t. l., v prostorih l. delavskega konsumnega društva, Kongresni trg št. 2. Vabijo se posebno somišljenice in somišljeniki iz dvorskega, trnovskega in krakovskega okraja. Dobro došle so tudi naše somišljenice in somišljeniki iz vseh ostalih okrajev. Začetek ob pol 8. uri zvečer. — Sklicatelji.

Ij V mašnika posvečen je bil danes v knezoškofijski hišni kapelici dijakon Fr. Engelhard Avbelj, rodom Ljubljčan. Novo mašo bo imel dne 8. decembra v tukajšnji frančiškanski cerkvi.

Ij Za kaj se vse uporabljajo vojaki. Za hišine, za pestunje, varuhe otrok, strežaje kuharicam itd. Pa še za mnogo več najnižjih del: kdo bi mogel vse naštetiti?! In to v veliki večini za dela, ki so v očitnem nasprotju s poslovnikom. Mi ne mislimo tukaj častniških slug, ki pa tudi niso za to, da bi častniškim kuharicam pomivali kuhinjske in hišinske čedilne nočne posode, kar vsekakor na najnižji nivo postavlja vojaški dekorum. Mislimo namreč vojake, ki jih oblastni častniki razven svojih slug še posebej rabijo za razna dela brez ozira na to, da trpi ne le ugled vsakega posameznika, ampak tudi služba! Cestokrat vidim na trgu vojaka v orožju in s težko obloženo košaro v roki. To je absolutno proti poslovniku (Dienstreglement-u). Pred realnim poslopijem vidim vsak dan vojake — tudi z orožjem opasane, torej ne slug! — ki čakajo šulferanjske častniške poše, da jim prenašajo — šolske torbe!! Če to ni poniževalno za vojaka, čegar stan naj bi bil po intencijah vojaških zakonov časten stan, kaj pa naj bo še poniževalno?! In tako dalje. Krona vsemu temu pa so le — žrebčariji s Sela. Cel ljubi dan jih lahko vidiš prevažati v raznih kočijah šolske otroke, hišine, kuharice itd. Ali plačujemo za to davke v prvi vrsti za armado, da na naše troške dirjajo po mestu in ti povrh ob slabem vremenu poškodejuje in pobrizgajo vso obkoko? Quo usque tandem?

Ij Ustanovni občni zbor »Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem«, se vrši v četrtek, dne 2. decembra 1909, ob 10. uri dopoldne v mali dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav in poročilo načelnstva o pripravljenih delih. 2. Volitev odbora. 3. Proračun in določitev letnih prispevkov. 4. Natisk normalnih pravil za gostilničarske zadruge. 5. Razprava v zadevi kuharskih tečajev. 6. Resolucije proti točnji pod vejo in proti prodajanju žganja, piva in vina v steklenicah. 7. O zvezinem časniki kot strokovnem glasilu. 8. Razno-terosti.

Ij Star Mehikanec umrl. Včeraj je v tukajšnji mestni upoiznici umrl znani Karol pl. Neugebauer v 79. letu svoje starosti. Umrl, potomec priseljene danske plamiške rodbine, je imel pač burno preteklost. Trikrat je bil vojak. Prvič je služil v avstrijski vojski, potem se je leta 1859 vpisal kot prostovoljec med papeževe vojake, nekoliko let pozneje pa je odšel pod zastavo cesarja Maksimilijana v Meksiko. Po propadu mehikanskega cesarstva je prišel v Ljubljano nazaj, kjer je skušal živeti nekoliko mesecev kot samotar, pozneje pa se je preživljal z ročnimi papirnimi izdelki.

Ij Ogenj v sobi. Včeraj okoli četrta na 4. uri popoldne je založnik mengiškega piva g. Fran Holcl opazil, da v njegovem stanovanju v Slomškovi ulici št. 27 gori. Tlele so pred pečko nahajajoče se preproge naslanjajo in blazina. Na lice mesta je takoj došel oddelek prostovoljnega rešilnega in gasilnega društva, ki pa ni stopil v akcijo, ker so bili domači že ogenj pogasil. Ogenj je bil nastal najbrže vsled tega, ker je padla z peči kaka iskra na preje omenjene stvari in jih zapalila. Gospod Höllrl ima kakih 100 kron škode in je bil zavarovan.

Ij Slov. deželno gledališče. Danes, v torek, se ponavlja opera »Hoffmannove pripovedke«. — Drama pripravljata burko »Percant možje« in V. F. Jelenčev tragedijo »Erazem Predjamski«, opereta »Logarjevo Kristo«, opera pa »Lepo Vido«.

Ij Aretovana je bila včeraj 25 let stara Terezija Kendova, rodom iz Čezsoče pri Gorici, katero goriško okrožno sodišče zasleduje zaradi goljufivih dolgov. Kendovo so izročili tukajšnjemu deželnemu sodišču, katero jo bode prepeljal v Gorico.

Štajerske novice.

š Boj za slovensko šolo v Mariboru. V Mariboru se je nabralo 44 podpisov starišev za javno slovensko ljudsko šolo in se je tozadevna vloga poslala deželnemu šolskemu svetu. Ta jo je poslal mariborskemu mestnemu šolskemu svetu, kateri bode sedaj napel vse sile, da prepriča stariše, da javna slovenska ljudska šola v Mariboru ni potrebna. »Grazier Tagblatt«, ki je priobčil to »žalostno« vest, javka, da se bodo morda mariborski Nemci seznanili z bojem za »manjšinsko« šolo.

š Nepošteni mestni eksekutor. Iz Maribora poročajo, da je mestni davčni eksekutor Pesek poneveril vsega skupaj 380 kron. Ko so mu prišli na sled, je naznanil občini, da je to storil vsled slabega gmotnega položaja in se je sam naznanil sodniji.

š Imenovan je za šolskega svetnika, bivši vodja nemško - slovenskih gimnazijskih razredov v Celju, gospod Ivan Liebkounik. — Deželni odbor je imenoval drž. kletarskega nadzornika g. Iv. Belle-ta za ravnatelja na kmetijski šoli v Gorici, g. Josipa Zidanška za strokovnega učitelja na slovenski kmetijski šoli v St. Jurju ob južni železnici.

š Poročil se je trgovec Franc Vodenik v Hočah z gđ. Marijo Frangeš, hčerko župana v Rogoci.

DAROVI.

Za ljudski sklad so darovali gg.: Janez Hladnik 15 K, Franc Prevc 5 K, Avgust Sinkovec 5 K, Ivan Tušar 2 K, Ivan Soukup 5 K, Franc Krek 5 K, Franc Košak 10 K, dr. Ivan Svetina 5 K, Alojzij Stroj 24 K, Anton Oblak 10 K, Ivan Stanovnik 10 K, Josip Oblak 18 K, Mihael Trček 40 K, Franc Demšar 40 K, Anton Jemec 5 K, Josip Novak 3 K, Jan. Meršolj 3 K, dr. Ivan Šusteršič 60 K, pl. Fran Šuklje 60 kron.

Razne stvari.

300.000 kron je prisleparil. Iz Budimpešte se poroča: 22-letni Gabrijel Irsik, sin nekega tukajšnjega posestnika, je podedoval po svojem očetu 300.000 K. V Košicah se je Irsik seznanil z nekim mladim človekom Ludvikom Funkom. Ta je izvalil Irsiku z raznimi pretvezami vse premoženje. Slepništvo se je začelo s tem, da se je Funk izdal za diplomata in je med drugimi pripovedoval, da je znan z baronom Sommirom in je v najiskrenejši zvezi z grofom Lützovom in zunanjim ministrom Aehrenthalom. Potem je pripovedoval, da obstoji na Dunaju nekaka kabinetna banka, katere predsednik je cesar Franc Jožef. V ravnateljstvu te banke je tudi nemški cesar Viljem in angleški kralj Edvard. Funk je pregovoril Irsika, da bi se udeležil s svojim denarjem tega podjetja. In mladenič je žrtvoval vse premoženje, ki ga je izročil Funku. Sorodniki Irsika so zvedeli za to sleparstvo ter so javili vso stvar oblastim. Funka so pred nekaj dnevi prepeljali v bolnišnico kot slaboumnega. Preiskala ga bo sodnjska komisija, ker se sumi, da se samo nomenoma dela norega.

Generalno zborovanje zveze upravnih uradnikov v Hrvaško-Slavoniji je sklicano za 5. december t. l. v Zagreb.

Razburjenje v dunajskih gledaliških krogih. Poroča se iz Dunaja: Ravnatelj Weingartner se je zavezal sprejeti leta 1911 na dunajsko dvorno opero za letnih 60.000 kron tenorja Millerja iz Düsseldorfa, ki sedaj gostuje na Dunaju. V gledaliških krogih vzbuja ta engagement Millerja za tako visoko plačo tem večje razburjenje, ker se znajo razbiti pogajanja Slezakova z gledališko upravo. Slezak zahteva namreč letnih 60.000 kron, da ostane še v naprej na dunajski dvorni operi.

Krakovska akademija umetnosti je zopet odprta, ker so dijaki nehali s štrajkom.

Grozno presenečenje je doživel pred kratkim časom nek berolinski izvošček. Več noči ni našel doma svoje žene, ko je prišel domov spat. Vlegel se je mirno v posteljo v mnenju, da je odšla njegova žena k sestri, ki je bila bolna. V nedeljo, 21. t. m. pa je odgrnil neko zaveso in zagledal svojo ženo — mrtvo viseti na nekem klinu, kamor se je obesila vsled žalosti zaradi boleznij svoje sestre. Žena se je usmrtila že tri dni prej, kot jo je našel mož.

Ženitev otrok v Indiji. Že leta se trudi angleška vlada, da bi zatrla prastaro navado v Indiji, ženiti že male otroke. Te otroške ženitve so ena največjih škod deželi, ne samo radi tega, ker se vzame človeku samostojnost glede odločitve v enem izmed zelo važnih življenjskih vprašanj, ampak tudi radi samega fiziološkega stališča, kar si lahko predstavljamo. Angleška vlada pa nima posebne sreče v boju proti tej slabi navadi. To nam kaže zlasti tozadevna statistika Kalkute, kjer se je pomnožilo tekom zadnjih pet let 200 tisoč deklic, ki še niso bile stare štiri leta, dalje se je pomnožilo v tem času tudi dva milijona deklic v starosti od petega do

devetega leta in 800.000 deklic od devetega do štirinajstega leta.

Prvi parnik. Fulton, ki je sestavil pred sto leti prvi parnik, je takoj izkušal s svojo iznajdbo doseči tudi gmotne koristi. Hotel je vpeljati stalno zvezo s svojim parnikom med New-Yorkom in Albanyjem. V prvih dneh meseca septembra leta 1807. je prinesel časopis »Albany Gazette« prvo naznanilo o novem prometu s parnikom. To naznanilo se je glasil: »Severni rečni parnik bo zapustil Caulus Hook Ferry ob 9. uri zjutraj v petek ter bo dospel v soboto ob 9. uri zvečer v Albany. Na krovu bo zadostna množina hrane in udobnosti, kar si le kdo poželi. Cene vožnje so: v Newburgh 3 dolarje za 14-urno vožnjo, v Escopus 5 dolarjev za 20-urno vožnjo, v Albany 7 dolarjev za 36-urno vožnjo.« 24 pogumnih potnikov se je oglasilo, da potuje z novim parnikom. 17. septembra 1807. so se ukrcali na krovu parnika »Clermonta«. Veliko ljudi je gledalo priprave za odhod s strahom. Nek oče je poslal še v zadnjem trenutku v pristanišče prijatelja, da bi odvrnil njegovega sina od nameravane vožnje. »Jon«, je dejal sinu očeta prijatelja, »ali hočeš staviti zaradi take stvari svoje življenje v nevarnost? Ponavljam ti, to je strašna iznajdba in tvoj oče me pošilja, da preprečim pod vsakim pogojem tvojo namero.« A Jon se ni pustil pregovoriti in se je ukrcal z drugimi vred na parnik. Odhod parnika se je zakasnil, ker ni bilo še vse v redu. Velika množica ljudi je stala ob bregu in slišati je bilo mnogo zabavljic. Končno je dal Fulton znamenje za odhod. Iz parnikovega dimnika so se dvignili gosti oblaki dima, kolesa na obeh straneh ladje so se zavrtela in začela izpodrivati vodo. Parnik je odplul. Zabavljic ni bilo več slišati med občinstvom, pač pa glasni klici odobravanja. Cela vožnja je bila Fultonu velik triumf. Na obeh straneh reke Hudson so množice glasno pozdravljale parnik »Clermont«. Pri Hawerstraw-Bay-ju je priplul k parniku nek možakar v čolnu in prošil, da ga vzamejo na krov. Vrgli so mu v čoln vrv in ga potegnili na parnik. Možakar je bil mlinar in je rekel, da še ni nikoli videl plavajočega mlina ter si hoče ogledati novo pripravo. Fulton mu je pustil razkazati stroje ter mu razložiti sestav parnika. Nek šaljivec med potniki mu je dejal, naj le prinese veliko žita na krov in bo takoj videl, kako bo vrela moka iz parnika. Končno je dospel parnik v Albany štiri ure prej kot je bilo določeno.

Telefonska in brzojavna poročila.

SEJA »SLOVANSKE ENOTE«.

Dunaj, 30. novembra. Kakor že poročano, ima »Slovanska Enota« danes ob 3. uri popoldne sejo o tem ali pod kakimi pogoji bi se pripustilo prvo branje proračuna. Ako bi se kaj takega sklenilo, tedaj bi se umaknilo nekaj nujnih predlogov in bi ostali v razpravi še nujni predlogi radikalcev. Vesti, da nameravajo češki agrarci in poslanec Stransky izstopiti iz »Slovanske Enote« niso resnične. Češki radikalci izjavljajo, da za to ni nikakega povoda.

DANAŠNJA SEJA DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 30. novembra. V današnji seji državnega zbora so v razpravi trije nujni predlogi v zadevi manjšinskih šol. Enega so vložili češki agrarci, enega češki radikalci in enega šele danes soc. demokratje ter so ga podpirali zastopniki vseh v soc. demokratičnem klubu zastopanih narodnosti. Soc. demokratični predlog zahteva od vlade, da predloži zakon o učenem načrtu in pokritju za manjšinske šole. Pozivlja se naučni ošek, da preišče vse pritožbe glede na zatvoritev vseh zasebnih šol in zbornici v teku treh mesecev o tem poroča. Gre se posebno za češke zasebne šole na Dunaju.

OGRI NE DOBE VOJAŠKIH KONCESIJ?

Budimpešta, 30. novembra. Vsi krogi so prepričani, da sedanja vlada krize ne bo rešila, ker vztraja grof Andrássy na tem, da se dovolijo vojaške koncesije, vendar pa jih na noben način noče dati. Sedanja vlada si bo prizadevala le, da se sprejme proračunski provizorij. Bajé ima tudi Justhova avdiencia pri cesarju le ta namen, da se provizorij sprejme.

HOFRICHTERJEVA AFERA.

Dunaj, 30. novembra. V zadevi zastrupljanja častnikov se danes ni izvedelo nič novega. Pravo zaslišanje aretiranega nadporočnika Hofrichterja se sploh še ni začelo, ampak so se vse listine, nanašajoče se na celo zadevo, poslale poveljniku 14. zbora, generalu Semua, v Inomostu, da jih kot najvišji sodnik pregleda, nakar bo nad Hofrichterjem, ki je zdaj v preventivnem zaporu, izrečeno pravo preiskovalno postopanje. Od 2000 K premije, ki jo je vojno ministrstvo razpisalo, so dobili 1000 K policijski agentje.

Dunaj, 30. novembra. »Arbeiterzeitung« objavlja triurni razgovor nekega svojega urednika s Hofrichterjevo ženo. Žena trdi, da je njen mož popolnoma nedolžen in da so le nesrečni slučajji in zapletki, ki so vrgli sum nanj.

NEMŠKI PARLAMENT.

Berolin, 30. novembra. Danes je cesar otvoril državni zbor. V prestolnem govoru naglašja dobra razmerja z vsemi evlastmi in proglašja trozvezo za garancijo evropskega miru.

BAVARSKI VOJVODA JE UMRL.

Kreuth, 30. novembra. Bavarski vojvoda Karol Teodor je danes ob 2. uri ponoči umrl.

ZASTRUPLJEN GENERAL.

Bukarest, 30. novembra. Poroča se, da je tu umrl pred par dnevi general dr. Dianu. Vsled neke ovadbe, da je general umrl vsled zavžitja klorovega cinka, je odredil državni pravdnik, da se generalovo truplo obducira. Truplo so izkopali, a sodni zdravniki so konstatirali, da je umrl general vsled vnetja pljuč. Posamezne črvesne dele so istočasno tudi odrezali in jih bodo kemično preiskali, da se bo dognalo, če ni mogoče vplivalo na smrt zavžitje klorovega cinka, ki naj bi ga dal pomotoma sin umrlega, konjeniški nadporočnik Dianu, mesto predpisane zdravila.

MAKSIM GORKI IN POLITIKA.

Peterburg, 30. novembra. Socialisti so sklenili, da se Maksim Gorki izključi iz stranke, zaradi njegovega prononsiranega nagnenja k meščanskemu življenju.

NEMCI V PARIZU.

Lipsko, 30. novembra. Nemško pevsko moško društvo iz Mogunca je nameravalo prirediti prihodnje leto izlet na Francosko in tudi koncert v Parizu. Posestniki koncertnih dvoran v Parizu pa so vsi odrekli svoje prostore nemškemu društvu in je tudi pariški nemški poslanik nujno odsvetoval nemškemu društvu od obiska Pariza.

RAZBOJNIKI V PARIZU.

Pariz, 30. novembra. Tu so na severnem kolodvoru trije maskirani zločinci oropali pošto pošiljatev v vrednosti 300 tisoč frankov.

ARETIRAN PODČASTNIK.

Pariz, 30. novembra. Tu se je v vojnem ministristvu oglasil bivši laški podčastnik Rossi in izjavil, da vrne ministristvu neke tajne listine, ki so jih svoj čas nekateri častniki francoskega generalnega štaba prodali laškemu vojnemu ministristvu. Rossi se je hotel pogajati glede odkupnine. Ker pa je znan kot špijski podagent, ki rad izsiljuje denar, so ga zaprli.

Mestni dom

The Royal Bio Co.

Danes zvečer ob 8. uri: Velika predstava z grandioznim otvoritvenim sporedom.

Jutri (sredo) popolnoma - - - nov spor d.

Cene prostorom: Zaprti prostor K 1-50
I. prostor K 1-50, II. prostor K -80,
III. prostor K -50. — Otroci pod 12 leti:
Zaprti prostor K -75, I. prostor -50,
II. prostor K -40, III. prostor K -30.

3291

Bolan želodec

vpliva na ves organizem na zelo škodljiv način, zadušil delazmožnost in škoduje na duhu. Neredna prebava in zaprtje sta povzročitelja mnogih bolezni. Kot izvrstno, lajšajoče in zanesljivo učinkujoče sredstvo se priporočajo **Örkeny-jeve Cascaradin tablete**. Pol skatlje 1 K 20 vin., cela skatlja 2 K 20 vin.

po povzelnju
samo iz

lekarne pri apostolu, Budapešta Josefsring 64, Depot 30.

Naši shodi.

Shod v Gorjah.

Iz Gorij smo dobili poročilo: Tukaj smo imeli prvo nedeljo v adventu, 28. novembra, dobro obiskan shod, pri katerem je najprej govoril doktor Benedik, okrajni zdravnik iz Bleda »o alkoholizmu in o žalostnih posledicah pijačevanja in žganje-pitja«. Navzoči, bilo jih je čez 200, so pazljivo sledili njegovim prepričevalnim besedam in jih tudi glasno odobraval. Upamo, da lep poduk iz ust strokovnjakov in spretnega zdravnika ne bo brez sadu. — Potem pa je bil razgovor o gonji zoper škofa zavoljo znane brošure in so navzoči na predlog župana, g. Jakoba Jan, enoglasno sprejeli sledeč sklep: Pri shodu v Gorjah, dne 28. novembra, zbrani odločno obsojajo grdo početje naših nasprotnikov, ki v slabo obračajo to, kar je bilo od premil. gosp. knezoškofa pisano iz najboljšega namena v poduk ženinom in nevestam. Ta zlobna nakana pa bo imela pri nas ravno nasproten uspeh, da bomo namreč svojega prejubega, pa tako hudo zaželenega višjega pastirja še bolj ljubili in spoštovali! Bog nam Presvetlega potolaži, čuvaj in ohrani še mnoga leta!

V Hrastju pri Kranju

je bil v nedeljo dopoldne v hiši J. Brodarja shod, na katerem so zbrani pristaši S. L. S. iz Hrastja in Prebačevega odobrili po poročilu dež. odbornika Jarca delovanje svojih poslancev. Nato se je še govorilo o vodovodnih in cestnih zadevah.

V Senčurju pri Kranju

sta poročala v nedeljo dopoldne na shodu, ki ga je vodil domači g. župnik, poslanca Zabret in Jarca. Prvi je govoril o delovanju deželnega zbora in odbora za povzdigo kmetijstva, drugi pa o politični zavednosti ljudstva ter o narodnem in gospodarskem pomenu občinskih, deželno- in državnoborskih volitev. Tristo navzočih je soglasno izreklo zaupanje poslancem S. L. S.

Pri rudniški nesreči v Ameriki ponesrečeni Slovenci.

O grozni nesreči v rudniku pri mestu Sheryju v državi Illinois, ki se je zgodila 13. novembra t. l. in v kateri je zgubilo življenje več sto rudarjev, se nam poroča iz Amerike: Kolikor se je dalo poizvedeti, je bilo ob času nesreče 18 naših rojakov v jami, ki so gotovo vsi mrtvi, — nič manj kot 16 od teh je oženjenih! — Imena ponesrečencev so: Fran Jakše, Martin Rebsel, Josip Rebsel, Jernej Lindič, Anton Pavlin, Josip Ernakora, Anton Vesel, Fran Retelj, Pavel Zajc, Matija Gril, Martin Ovssek, Daniel Ovssek, Ivan Kavš, Josip Pirh, Peter Bregar, Anton Krvana, Ivan König; za ime osemnajstega se še ni moglo poizvedeti. — Kakor se zatrjuje, je ogenj nastal na ta način, da je nekemu delavcu svetilka eksplodirala in se užgala, nakar so pričele podpore goreti in temu so sledile plinove razstrelbe. Gotova resnica pa je, da so takim nesrečam krivi lastniki podjetja, kateri se ne brigajo za drugo, kakor da spravijo kolikor mogoče več premoga ali rude na površje, da se njih milijoni tem bolj množe. — Nesreča se je tako pripetila: Premogar, z imenom James Hanney, je prvi zapazil ogenj ob 1. uri popoldne in o tem naznanil. To se pa ni vzel na znanje ter se je premog pridobival še do 3. uri popoldne, dokler ni nastala vročina neznosna. Šele potem so bili premogari alarmirani. — Neki rojak je šel iz rova nekoliko po 1. uri popoldne in je tudi čutil dim, ni pa vedel, da gori. Torej premog je moral prej ven kot ljudje. To je grozno! — V tem rudniku je bilo uslužbenih okoli 50 Slovencev. Tako poročajo ameriški časopisi. Med tem ko so bila ta poročila na potu, pa smo dobili brzojavke, da je nekaj premogarjev, katere smo smatrali že za izgubljene, bilo vendarle rešenih. Upajmo, da je med njimi vsaj nekaj naših rojakov!

Novice z Bleda.

Nova župna cerkev na Bledu. Pretečeni ponedeljek je ogledal novo župno cerkev na Bledu baron dr. Wetschel, višji uradnik na Dunaju v ministrstvu za javna dela; pohvalil je krasno stavbo in bil ves zavzet lepe notranjosti. Stavbeni stroški za novo cerkev se visokemu gospodu niso zdeli visoki zaradi betoniranih temeljev. Oktobra je upravno sodišče na Dunaju zavrnilo pritožbo občine Bled zaradi preko- račenja proračuna. To je bil zadnji mo- goči rekurz.

Nova občinska ubožnica na Bledu. V strašnem lanskem požaru (29. junija 1908) na Bledu je pogorela tudi občinska ubož- nica sredi farne vasi Grad. Blejska občina je sezidala za svoje ubože novo ubož- nico takoj zunaj farne vasi Grad ob cesti, ki pelje v Zasip. Vzdiga se krasno po- sloplje na vzvišenem kraju, imenovanem »Točica«, ki je bil dosedaj last farne cerkve. Ta prostor, ki meri nad 1 oral, je kupil pokojn. dekan Razberšek, da bi se dobivali ondi pesek za novo farno cerkev.

Miklavževa in božična prodaja!!

konfekcijo za gospode, dame, dečke in deklice po tovarniški cen.

Radi prevelike zaloge prodajam

A. Lukić

Pred škofijo 19

Pretečeno nede'jo, 21. nov. 1909, po kon- čani popoldanski božji službi je bleiski župnik v pričo župana, obč. odbornikov in veliko ljudstva blagoslovil ubožnico. Za reveže domačine se občini ne smili noben denar; naj bi se tudi za prejete dobrote hvaležne izkazovali!

Povzdiga tujkega prometa. Društvo za promet tujcev, zdravniška komisija in občinski zastop na Bledu se veliko trudijo za povzdigo tujkega prometa. V nedeljo popoldne ob pol 3. uri se je pripeljal v ta namen na Bled še posebej baron dr. Wetschel z Dunaja od ministrstva za javna dela, da poda posebna navodila. Spremljal ga je neumorno delavni in nesebični dr. Krisper v imenu deželne zveze. Iz hotela »pri Triglavu« se je zvečer baron dr. Wetschel v spremstvu večje družbe v razsvetljenih čolnih med pevanjem krasnih narodnih pesmi popeljal po jezeru do Pe- trana v Mlinem, kjer je bil zvečer ob osmih slavnosten obed na čast visokemu gostu. V ponedeljek je bil pri Patranu od 9. do 12. ure razgovor o povzdigi prometa tujcev. Gostje so došli iz Radovljice, Je- senic, Dovjega itd. Naj bolj letovišče Bled kmalu vodovod in električno raz- svetljava, ki sta prva pogoja za povzdigo tujkega prometa.

Nove stavbe na Bledu. Razven treh pogorelcev so ostali ali pozidali nove hiše ali si jih kupili. Farna, lani pogorela vas, vstaja vsa prenovljena, pomlajena. Pa tudi sicer rastejo na Bledu vile in hišice, da se tujcem lahko postreže s stanovanji. De- lavske družine si stavijo hišice zunaj farne vasi ob cesti proti Zasipu na takozvani gmajni, bogataši pa stavijo vile v bližini jezera ali na krajih, odkoder imajo razgled na blejsko jezero. Bled bo kmalu bolj me- stu kakor pa vasi podoben.

Draginja na Bledu. Tujci naj se ne čudijo dragim živimom na Bledu. Saj je drago vse, celo kmet mora plačevati silno drago. Mesečna plača kmečkega hlapca znaša 36 do 40 K s prosto hrano in vso plačo, kmečka dekla služi po 100 gl. (200 K), in še ni dobiti poslov. Domači gredo vsi z gospodo, tuji posli pridejo ve- činoma s Poljanskega, to je iz krajev pod Kranjem. Dninarji služijo povprek po 3 K na dan in začno z delom poleti ob 6. uri in končajo ob 6. Najboljše pa se godi zi- darjem, zlasti zidarskim podjetnikom; re- vež je, kdor mora vsled nesreče prisiljen zidati sedaj. Nova cerkev bi danes stala najmanj 220.000 K, pred 5 leti so znašali 150.000 K vsi stroški.

Angleška bolezen

uniči zdravje Vašega otroka, ako ne vporabite takoj gotovega sredstva.

Scott-ova emulzija

obsega vse potrebne sestavine, da krepki kosti in jih obda s trdimi, zdravimi mišicami. Prednost Scott-ove emulzije, ki jo skrbni stariši po- polnoma priznavajo, je ta, da maji dojenčki vsled prijetnega in sladkega okusa zelo radi uživajo. Celotni otroci niti mleka ne prenesajo, prebavijo Scott-ovo emulzijo brez vsake težave.

Scott-ova emulzija

velja v vseh teh slučajih za neprekosno vzor-emulzijo.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin. Dobiva se v vseh lekarnah.

Pristna le s to znamko — ri- bičem — kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja!

Zahvala.

Povodom tako nenadne, silno bo- lestne izgube našega ljubega, nepozab- nega brata, svaka, strica, gospoda

Alfreda Schwingshaki

nam je došlo toliko dokazov odkritega in iskrenega sočutja, da nas veče sveta dolžnost, izreči zanje, kakor tudi za krasne darovane vence in številno spremstvo pri pogrebu vsem dragim prijateljem in znan- cem najodkritjejo, najboljše zahvalo.

Ljubljana, 29. nov. 1909

Globokožalujoči ostali.

Lepo opremljena

mesečna soba

s posebnim uhom se odda, Gradišče 17. pritličje desno.

Spominjajte se z darovi „Roko- delskega Doma“ v Ljubljani!

Zahvala.

Ob prebitki izgubi našega iskreno ljubljene brata, strica, gospoda

Rudolfa Gregoriča

župnika v začasnem pokopu

izrekamo: tem potom najsrčnejšo za- hvalo posebno preč. duhovščini za tako obilno spremstvo, gosp. dr. Dereaniju, slav. občinskemu zastopu, okr. orožni- štvu, slav. pevskemu društvu, častiti Marijini družbi in sploh vsem tamo-šnjim župljanom, ki so dragemu po- kojniku izkazovali v tako velikem šte- vilu zadnjo čast. Srčna zahvala tudi vsem darovateljem prekrasnih vencev.

Ljubljana, 30. novembra 1909.

Žalujoča rodbina Gregoričeva.

Služba organista in cerkovnika

je razpisana v Ribnici nad Mariborom do 15. decembra. Nastop 1. januarja. Pred- nost imajo ceciljanci.

Cerkveno predstojništvo.

Pozor kmetje in fan- tje! v moji lekar- niški praksi, ka- tero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sč- soma iznajti sredstvo za rast brk in las proti iz- padanju las in za odstra- nitev prhlja (luskin) na glavi, to je Kapilor št. 1.

Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v. 2 lončica 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je:

P. Jurišič lekarnar v Pakracu

št. 65. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s pošt- nim povzetjem.

3190 a

Dr. Ivan Tavčar

odvetnik

se je preselil v prejšnjo dr. Hribarjevo pi- sarno v Sodnijsko ulico št. 2.

3305 3-1

NAZNANILO

Slavnemu občinstvu ter gg. gostilničarjem vljudno na- znanjam, da sem **otvoril v Spod. Šiški** na Celovski cesti št. 117 poleg hotela Vega

trgovino z vinom na debelo.

Dobivajo se: **belo istrijansko vino, muška- telec, črni teran**, sploh več vrst dobrega in prist- nega vina. Cene zelo nizke, postrežba točna.

Vljudno se priporoča **Franc Milanović,** (rg. z vinom, Spod. Šiška.

3296

Ako kašljate

ali težko sopele (astma) poskusite slavonski želiščni sok

iz orlove lekarne v Pakracu.

Z izbornim učinkom istega boste gotovo za- dovoljni. Tudi otroci ga vzamejo radi, ker ima prijeten okus. Ako bolehte na

želodčnih boleznih na črelih, po- tem zahtevajte v lekar- nali znamenito znane **pakraške že- lodčne kapljice** in iznebili se boste kmalu bolezni.

Cena: 1 steklenica slavon. želiščnega soka K 1'20. I „ pakraških želodčnih kapljic K 1'60.

Kdor si teh ne more nabaviti v svojem sta- novališču, naj isto naroči iz centrale 3289

Lekarna „pri zlatem orlu“ v Pakracu (Hrvaško.)

Po pošti se ne pošilja izpod 2 steklenic.

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za kadičce.

3265 Glavna zaloga: (11)

Lekarna Ub. pl. Trnkozoy v Ljubljani

Zenitna ponudba!

Vdovec, 53 let star s 3 otroci od 9 do 13 let, penzionist s postran- sko službo 420 K mesečnega za- služka se želi poročiti z gospodično ali vdevo s primernim premožen- jem ali posestvom in ljubeznijo za otroke. — Ponudbe pod „Slučaj 420“ na upravištvo „Slovenca“.

3294

Za slovensko pivovarno!

Dobili smo naslednji oklic, katerega priobčujemo:

Iz naslednjih vrst razvidite, da stopamo danes pred Vas z jako važno zadevo, zato Vas prosimo največje pozornosti.

Ko se je leta 1907. zagnal pivovarnar milijonar po sklenjenem kartelu na ubogo rajo gostilničarja, da mu hoče podražiti pivo in odvzeti vse ugodnosti v postrežbi ter mu ne dovoliti nobenih odstotkov tudi če bi plačeval v gotovini, se je vzdignilo vse gosti ničarstvo po Slovenskem in tudi drugod, ter na takrat prirejenem gostilničarskem kongresu v Ljubljani odločno protestiralo proti temu nasilju. Ošabni milijonarji se za to niso menili mnogo, hoteli so v kartel zvezati tudi vse druge manjše pivovarne po Slovenskem, katerim je sicer pretila poguba. Pivo so toraj podražili in gostilničar mora plačati tudi vsako steklenico, naj mu jo ubije kdokoli. Polagoma bodo odpravili tudi dosedanje priboljške, kakor led, ledenike itd. A milijonarju pivovarnarju vse to še ne zadostuje; prepočasi se mu množe milijoni za to kuhano vodo. Slovenec mora gagati v nemških krempljih, pa je ven; tako je sklenil nemški kapitalizem, ki dela zdržema z neko osvetoželjnostjo na to. Ustanovila se je družba »Union« iz samih nemških pivovarniških mogotcev, katere so slovenski žulji napravili ošabno bogate. Ta družba kupuje sedaj pivovarne po Slovenskem. Zakaj jih kupuje, ne bo težko uganiti, gotovo ne zato, da bi potem prodajala Slovencem pivo ceneje. — Pokupila je že tri, med njimi eno največjo na Kranjskem in se pogaja tudi še za druge. Da pretj iz tega dejanja gostilničarstvu na Kranjskem tak objem, po katerem mu bodo kosti pokale, ako se ne umakne pravočasno temu molohu — je jasno. To so sprevideli tovariši gostilničarji v Ljubljani kot na deželi in so sklicali zaradi tega dne 8. oktobra t. l. v hotel »Ilirija« v Ljubljani sestanek, ki so se ga udeležili skoro vsi povabljeni iz cele Kranjske. Na tem sestanku se je razmotrivala ta stvar, in prišlo je soglasno do sklepa, delovati na to, da se gostilničarji na Kranjskem osamosvojijo. Naj se osnuje zadruga za vso Kranjsko in naj se kupi primerna večja pivovarna, ki bo moga zadostovati vsem zahtevam tako glede množine kakor tudi glede kakovosti piva. Izvolil se je odbor, sestojec iz dvalet članov, t. j. pet za Notranjsko, pet za Gorenjsko, pet za Dolenjsko in pet za Ljubljano. Ta odbor je v svoji seji dne 27. oktobra razmotrival stvar še natančneje ter prišel do zaključka, da je le ena pivovarna na Kranjskem tako velika, ki bi mogla zadostovati že sedaj večjim zahtevam in bi se jo o potrebi moglo razširiti na vse strani, ta je mengeška pivovarna. Izvolil se je odsek petih članov, kateri naj se za to zadevo kar najbolj zavzame in jo temeljito premišljuje. Ti gospodje so si te dni ogledali pivovarno z vsem posestvom vred ter soglašajo vsi v tem, da je priporočati nakup te pivovarne. Ako se pa hoče kaj kupiti, se mora imeti denarja. Da bo osrednji odbor vedel, ali mu bo omogočeno se pričeti pogajati za nakup, je sklenil razposlati vprašalne pole, da izve, koliko deležev bi kupili naši tovariši. Da bodo tudi manj premožni lahko pristopili kot člani, se določajo deleži pa 100 kron. Uljudno Vas prosimo, da tozadevno storite vse, kar more storiti marljiv obrtnik. Načelniki zadrug naj to stvar članom dobro pojasnijo in predložijo vsakemu po edinemu vprašalno polo v podpis. Kjer ni zadrug, naj skličejo zaupniki sestanke ali shode v ta namen; enako naj store tudi ugledni posamezni gostilničarji, katerim določimo to okrožnico in nabiralne pole. Razdelite okrožnice med tovariše. Vsak naj stori svojo dolžnost ter nabira podpise. Ta akcija mora biti izvršena v štiri najstih dneh. Pole je vrniti na naslov gostilničarske zadruge v Ljubljani. Pivovarna z velikimi posestvi in zalogami vred bo veljala okrog enega milijona. Nihče ne more kaj zgubiti, ker je vsa vrednost tu, nasprotno čim več deležev bo kdo vzel, temvečji dobiček bo imel. Vsak udeleženec pa bo lahko s ponosom dejal, da toči pivo svoje pivovarne in de'a vendar enkrat sebi na korist, ne vedno za tujca. Torej živahno na noge!

Z odličnim spoštovanjem in tovariškim pozdravom

Ostrednji odbor.

* Missa in hon. S. Stanislai Koščak (brevis et facilis) za mešan zbor in orgle zložil dr. Ant. Chlondowski. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena partituri 2 K 80 h, vsak glas po 40 h. Skladatelj je pridno hodil v šolo harmonije in kontrapunkta in je jako marljiv. Skladba kaže lepo fakturo, v Kyrie naravnost lapidarne stavke, prinaša marsikaj izvirnega, a tudi znane postope. Skladatelj se že precej poslužuje imitacije, uporablja fugirane stavke, menja v »Credo« alla-breve stavke s koralnimi, sklence »Credo« s posebno srečnim stopnjevanjem v Amen. Maša je cerkve dostojna in priporočljiva. Pri vztrajnih študijah klasikov in dobrih modernih skladateljev (Mitterer, Goller, Griesbacher) bo harmonija vedno čistejša, struktura enotnejša, bas mirnejši, motivi duhovitejši, zveza med njimi naravnejša in gladkejša. Stran 4, prvi takt manjka v spremljevanju polovna nota f v prvem glasu. Alt mora dobiti na drugi udarec v »Et incarnatus« dve četrtniki.

ne pa fis.

* Anton Foerster: Missa in hon. Sanctae Caeciliae. IV. vocum inaequalium. Op. 15. Editio IV. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena part. 2 K., posameznim glasovom po 30 h. V prav lepi zunanji obliki gre že četrtrič ta lepa maša med svet. Leta 1878 je izšla prvič, in še danes — po 31 letih — se nam zdi enako sveža in čvrsta. Z veseljem in navdušenjem sprejeta ob začetku cerkvenoglasbene reforme med Slovenci je ostala ves čas enako priljubljena. Ta v pristnem cerkvenem slogu zložena, melodična in lahko izvedljiva maša pač zasluži, da prekoraci meje slovenske domovine, kolikor jih še ni in da se udomači tudi po izvenslovenskih cerkvenih korih. Ne morem je sicer prištevati epohalno-slovesnim mašam, a brezdvomno je ta Foersterjeva maša vsestransko vzorna in vseskozi solidna skadba; vse je v njej kakor izklesano in ne morem si misliti, da bi kako mesto moglo biti boljše narejeno, kakor ga je napisal skladatelj. Tok melodij je naraven, razvoj harmonij in modulacij neprisiljen. Štiriglasni stavki se jako dobro družijo s tri- in dvoglasnimi, semtertje nastopi tudi krepko enoglasje. V maši prevladuje homofonija, le nekaj kratov nastopi tudi polifonija. Mašo je mogoče izvajati vokalno (a capella) ali pa z orglami, ki pa niso obligatne. — Stanko Premrl.

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošla in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 22 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 50 litrov. 2474 26—1

Zastonj

torej brezplačno dobi vsak človek v lekarni Trnkoozy zraven rotevža, lepo tiskano deset zapovedi za zdravje tudi po pošti se brezplačno razpošilja. 3257 52—

Za zimsko sezono: fino izdelane suknje, kratki in dolgi kožuhi, moderne obleke od 24 h naprej, angleške obleke lastnega izdelka, posamezne hlače, fini deški plašči in krasni kostumi za dečke v velikanski izberi. — Stalne, na vsakem predmetu označene cene. — Velikanska zaloga blaga za naročila po meri.

2054

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev.

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo
hitro in točno.

- Cene brez konkurence! -

Naznanilo.

Ravnateljstvu kinematografov »Ideal« in »Pathe« vljudno naznanjata, da se bodo vršile predstave, začeni v četrtek 2. decembra vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure zvečer s posebnim podučljivim in zabavnim sporedom

za mladino.

Ker bodeta imeli podjetji s to uvedbo večje izdatke se nadejajo od sl. občinstva, da bode to upoštevalo z obilnim obiskom in izkazalo svojo naklonjenost.

Ravnateljstvu kinematografov »Ideal« in »Pathe«.

Rojaki! Slovenke! Društva!
Spominjajte se z darovi Slo-
vencev v Št. Ilju!

Veliko zalogo absolutno zjamčenega
pristnega vina, 1097

priporočano opetovano od knezoško. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima Kmetijsko društvo v Vipavi. — Izborna kvaliteta: letošnje belo mašno vino od 30—40 K. Sortirano vino rizling, beli burgundec, slivaneec in zelen od 40—55 K, črni »Karminec« po 55 K, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara deserina vina v buteljkah po 1 do 120 K, vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po 2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadruge in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča Kmetijsko društvo v Vipavi.

Posteljno vlogo

odstrani zjamčeno takoj! Slovita priznanja in pohvale Zdravniško priporočeno. Starost in spol se morata poznati. Knjižico pošlje zastoj: Zavod »Sanitas« Velburg P 347 Bavarsko. 2843 1

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria (Puoh), Waffnerad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi :
pisalni stroji.

Ceniki zastonj in franko.

A. Hunc

Ljubljana, Dvorni trg 3.

— Podružnica: —

Lesenice (Gorenjsko).

Podružnice
Spljet, Celovec,
Serajevo, Trst

- Delniška glavnica -
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarova ulica 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun, ter jih obrestuje po čistih 4 1/2 %

priporoča promese za državne srečke 1864, žrebanje že 1. decembra t. l., celo à K 20—, polovice à K 15—.

Podružnice
Spljet, Celovec,
Serajevo, Trst

- Rezervni zaklad -
K 350.000.